

Haren | de Krant

OPLAGE 40.000

HAREN DE KRANT VERSCHIJNT ELKE
MAAND IN DE LAATSTE WEEKNOVEMBER
2022EXTRA BIJLAGE
Cultuur in Haren

Pagina 11

Is doorfietsroute
een Gordiaanse
knoop?

Pagina 19

Luisterdocument
over Project X

Pagina 23

Eenvoud en een lange adem

Pieter Bouma draagt thuis jas en sjaal, omdat hij in deze dure tijd de kachel niet te vaak aan wil doen.

Pieter Bouma uit Haren is net 100 jaar geworden en woont zelfstandig. Op de cliché vraag van de verslaggever hoe je zo oud kunt worden, antwoordt hij met het cliché antwoord: blijven ademhalen. Zijn glimlach is veelzeggend, want wat moet je nou met zo'n vraag? Toch willen we hem wat beter leren kennen, omdat het toch heel bijzonder is om met iemand te spreken die al een eeuw leeft en mentaal topfit is. Bouma laat zien dat 'oud' niet synoniem hoeft te zijn aan 'problematisch'.

Rijkswaterstaat

Ir. Pieter Bouma heeft zijn arbeidzame leven gewerkt bij Rijkswaterstaat, waar hij zich heeft ingezet voor de bouw van wegen (waaronder de A28), Eemshaven en de nieuwe havenmond van Delfzijl. Hij studeerde in de oorlog Wis- en Natuurkunde aan de RUG en na

de oorlog Weg- en waterbouw aan de TU Delft. Daar ging zijn prilste jeugd aan vooraf aan de Ubbo Emmiusingel 35 in Groningen, waar hij is geboren ('Althans, dat hebben mijn ouders me verteld, haha'). Lopend of per fiets ging hij naar de lagere school in de Muurstraat, tussen de bordelen van

de stad. "Mijn ouders wisten wel dat het niet zo'n goede buurt was, maar over de school waren ze heel tevreden", zegt Bouma.

Eemshaven

Ir. Pieter Bouma leidde grotendeels de aanleg van Eemshaven (ca. 1970), in de kustlijn van Groningen aan de Waddenzee. Daarna werd hem ook gevraagd om de nieuwe havenmond van Delfzijl te bouwen. Beide zijn nog steeds prominent aanwezig.

Lees verder op pagina 5

Sinterklaas in Haren

ZATERDAG 19 NOVEMBER

13.30 uur aankomst bij kruispunt Julianalaan/Rijksstraatweg. Optocht te voet door het dorp, op weg naar podium Raadhuisplein. Podium-ontvangst 15.00-15.15 uur. Er is een doventolk. Tekeningen kunnen de hele week in de rode brievenbus bij de Dorpskerk worden gedaan. De mooiste tekeningen worden beloond met een huisbezoek van Sint en Piet op 26 november 16.45 uur. Heeft uw kind een allergie? Breng uw zakje snoep met naam uiterlijk 18 november langs bij Bistro Heerlijk.

ZATERDAG 26 NOVEMBER

10.00-16.00 uur Sinterklaas Festival in het centrum van Haren. Kinderen kunnen oefeningen van de Pietenschool doen om ooit Piet te kunnen worden. Kinderen kunnen Sint en Piet ontmoeten in de Dorpskerk. Vanaf 9.30 uur kunnen gratis tickets met tijdslot worden opgehaald bij de Dorpskerk.

Extra Oosterhaar:

Om 18.00 uur is er een fakkeltocht met Sint en Piet vanaf het Anjerplein in de richting van MFC Mellenshorst.

Wees
loyaal,
koop
lokaal!

SNS
EERST DE MENS.
DAN HET GELD.

Haren, Rijksstraatweg 187b
030 - 633 30 00

TIB OK CV
TOTAAL-INSTALLATEURS

- Airco
- Badkamer
- Centrale verwarming
- Dak en zink
- Elektra
- Gas
- Keuken
- Riolering
- Sanitair
- Toilet
- Ventilatie
- Vloerverwarming
- Water

DOET HET!

7 JAAR DE BESTE CV KETEL ATAG

Uw duurzame installateur
050-5349902 | WWW.TIB.NL

Alfred
Makelaars & Adviseurs

Goed wonen, goed leven.

- De hoogste prijs voor uw woning
- Voorrang bij bezichtigingen
- Aanbod voordat het op Funda staat
- Besparing van tijd, geld en zorgen

Rijksstraatweg 233, 9752 CA Haren
welkom@alfredbakker.nl
alfredbakker.nl

Scan de QR-code voor een gratis waardebepaling

Plan vrijblijvend een afspraak met ons in.
050 534 45 33

NVM

O.m. Botox • Fillers • Ooglid- en Wenkbrauwc correcties

Prof. Aesthetics

Gespecialiseerde kliniek voor gelaatsverjonging van Prof. dr. Berend van der Lei, gevestigd in het Gezondheidsplein in Haren.

www.profaesthetics.nl
info@profaesthetics.nl 050 - 879 6007

Klant-
waardering
9,1

Waarom Aimée Staal Makelaardij?

ONZE RAPPORTCIJFERS OP FUNDA: GEMIDDELD 9,1 - BIJ SERVICE EN BEGELEIDING ZELFS EEN MOOIE 9,3 VOOR BEWEZEN DIENSTEN. En is dat niet precies waar het om draait? Kom gerust een keer langs om kennis te maken. Vrijblijvend natuurlijk!

De dames van Staal

begrijpen wat u wilt

Is dit niet het allerbelangrijkste?

Felland Noord 12B, 9753 TB Haren
050 - 535 05 33
06 - 52 09 44 73
info@aimeestaal.nl
www.aimeestaal.nl

Dat waarderingscijfer van 9,1 - daar zijn we natuurlijk trots op. Voor ons zelf is het heerlijk om in zo'n ingespeeld team te werken. Zes vrouwen die begrijpen wat mensen willen. Waar ze moeite mee hebben, waar ze blij van worden. Een huis kopen of verkopen, dat mag nooit slapeloze nachten opleveren wat ons betreft.

Wij regelen de technische details en het rekenwerk. Zodat er voor u genoeg ruimte overblijft voor de emoties en de sfeer - volop plezier beleven aan het vinden van een nieuw thuis. Gehoord van een klant: Bijna jammer dat het zo snel allemaal rond is - ik begon het net leuk te vinden.

Mogen wij een keer bij u langskomen? Het kan de eerste stap zijn, op weg naar nóg fijner wonen.

aimée staal
makelaardij

Esther Bergsma

Expert hoogsensitiviteit

signeert haar boeken bij
Bruna Haren op 26 nov.
(14.00 - 16.00 uur)

Bij aankoop
van een boek
Gratis

www.hoogsensitief.nl

natuurlijk!

Kleding, ondergoed, kousen, sokken en accessoires voor mannen en vrouwen. De collectie is samengesteld uit puur natuurlijke materialen, grotendeels biologisch- ecologisch en sociaal verantwoord geproduceerd.

bamboe • hennep • ramie • zijde • wol • linnen • (eco)katoen • alpaca • merino • kasjmier

SCHONE ZAKEN

specialist in eco- bio- en fairwear mode m/v

Nieuwe Ebbingestraat 16 • Groningen

info@schonezaken.nl • www.schonezaken.nl • 050-5891515

ANNO
1997

Beter slapen begint bij je matras

110 jaar
HOMAN
SLAPEN

Assen
Zeilmakerstraat 14
0592 - 87 03 08

Haren
Rijksstraatweg 167
050 - 534 42 35

homanslapen.nl

een afscheid precies zoals u het wilt

Helga Talsma

Hoe uw uitvaart er later uitziet bepaalt u natuurlijk zelf. Wij helpen u graag bij het maken van persoonlijke keuzes.

Onze ervaren uitvaartverzorgers kunnen u meer vertellen over mogelijkheden waar u misschien zelf niet aan denkt en helpen met zaken die u moeilijk vindt. Samen geven we uw afscheid vorm zoals u het wilt.

U bent bij ons altijd welkom voor een open gesprek. Ook als u niet of ergens anders verzekerd bent.

Bel ons op 050 - 542 59 62 of ga naar monuta.nl/haren.

Monuta
Haren-Tynaarlo

Onderzoeker Esther Bergsma Hoogsensitief? Helemaal niet negatief

Op zaterdag 26 november van 14.00-16.00 uur is Esther Bergsma te gast bij Boekhandel Bruna om al haar vijf boeken over hoogsensitiviteit (HSP) te signeren en contact te maken met belangstellenden. De titel van haar nieuwste boek is veelzeggend: 'Gelukkig Hoogsensitief – Geniet van je HSP-talenten'.

Esther Bergsma begon haar zoektocht en onderzoek naar hoogsensitieve personen (HSP) in 2009, nadat ze zelf uit de rails was gelopen door een burn-out. Het was volgens haar de rekening die haar werd gepresenteerd door grote onbekendheid van het begrip hoogsensitiviteit: "Ik ben zelf hoogsensitief en de burn-out had geen vier jaar hoeven duren als professionals meer over hoogsensitiviteit hadden geweten. En ik zou mezelf ook beter hebben begrepen. Het is sindsdien mijn missie om bekendheid te geven aan HSP, ook voor ouders die soms niet uit de voeten kunnen met hun kind." Begrippen als ADHD en autisme komen volgens Bergsma meestal als eerste op tafel, terwijl HSP echt anders is. En nog steeds wordt er door GZ-psychologen wel eens gezegd: Hoogsensitiviteit bestaat niet echt. Bergsma: "En dat terwijl hooggevoeligheid in hersenscans (mri) gewoon aantoonbaar is."

Verwerken

HSP verwerken de prikkels en informatie om zich heen anders dan niet-hoogsensitieve mensen. Esther Bergsma zegt: "Zij zijn voortdurend bezig het plaatje van hun omgeving kloppend te krijgen. Ze willen het allemaal begrijpen. Hoogsensitieve kinderen (HSK) stellen heel veel ingewikkelde vragen, ze lijken eerst te treuzelen als ze een opdrachtje moeten uitvoeren en dat wordt niet begrepen door veel leerkrachten en vriendjes. In feite zijn ze druk bezig de opdracht tot het eind te doorgronden, voordat ze die gaan uitvoeren. Waar andere kinderen direct beginnen met het bouwen van een huisje van Lego, onderzoekt een HSK eerst de tekening." Vaak wordt Esther door lezers bedankt voor de eye-opener, omdat de eigenschap hoogsensitiviteit het begin kan zijn van erkenning en zelfs een soort bevrijding.

Esther Bergsma bij Bruna in Haren

Kinderen en hooggevoeligheid

Hoogsensitieve kinderen zijn gevoelig voor prikkels en verwerken deze intens. Ze hebben last van etiketten in kleren, voelen stemmingen aan en hebben een sterk rechtvaardigheidsgevoel.

Pluspunten

Esther Bergsma ziet hoogsensitiviteit allerminst als een probleem. Als het wordt onderkend door ouders, kunnen zij hun kind helpen ermee om te gaan. Bijvoorbeeld door complimenten te geven in plaats van te vermanen. Maar tegelijk: begrenzen, zodat het kind zelf leert ermee om te gaan op school en in de samenleving. Al snel zal duidelijk worden dat hooggevoeligheid grote voordelen kan hebben. Talenten die je vaak bij HSP ziet: sterke intuïtie, subtiele waarneming, aandacht voor groepsbelang, creativiteit en zorgzaamheid. Daarmee is de titel van het boek verklaard. Zie ook: www.hoogsensitief.nl

Hein | Bloemink

COLUMN
HEIN

Kleine Schouwburg

Ik zit op de bank en voel mijn ogen zwaar worden. Ik zeil weg over de zee van de dromen. Ik ben in Haren en ga naar de Kleine Schouwburg. Dat is een theater met 70 stoelen en het is een kopie van de Stadsschouwburg: zware rode gordijnen, velour op de stoeltjes en zacht rode lopers op de vloer. Als ik binnenga ben ik echt uit. Waan ik me in een klein cultuurpaleis in mijn eigen dorp. Sfeervol verlicht. Felle spots staan verwachtingsvol gericht op de Bühne, die ruimte zal bieden aan lokale musici of performers. Aan films, zangers en zangeressen, aan combo's en bands. Er komt perfect geluid uit de speakers en als de show begint voelt het weer zoals vroeger, wanneer in de bioscoop 'dingdong' klonk en de lampen doofden. De Kleine Schouwburg in deze droom is een coöperatie van cultuurminnaars in Haren. Zo is het met de boekhandel ook gelukt. Harenaars komen niet alleen kijken, maar ze zullen ook dit podium gebruiken om er zelf te spelen. Je kunt de zaal al huren voor een paar honderd euro per avond, zodat je je eigen première kunt organiseren zonder financiële risico's. De Kleine Schouwburg van Haren wordt de plaats waar publiek en lokale artiesten elkaar ontmoeten. Ik ontwaak en rek me uit. Toen ik deze droom laatst weer eens oprakelde bij de Dickens Sociëteit was men enthousiast. De wethouder die vlakbij mij zat keek me glimlachend aan. De Kleine Schouwburg, wat zou dat mooi zijn. Wie droomt er met me mee?

Tandprothetische Praktijk Wietse Molenaar

Gespecialiseerd in het maken van (nieuwe) kunstgebitten

- Kunstgebitten
- Implantaat protheses (klikgebit)
- Frames & plaatjes
- Reparaties (klaar terwijl u wacht na telefonisch overleg)

Bel geheel vrijblijvend:
050 23 08 248

De zorgverzekering vergoedt een nieuw kunstgebit 1 x per 5 jaar voor 75%

Moddermanlaan 9
9751 GK Groningen
050 23 08 248

info@kunstgebitgroningen.nl

Nieuwe Stationsweg 4
9751 SZ Haren
050 20 53 348

info@harenkunstgebit.nl

www.wietsemolenaar.nl

Erkend lid O.N.T.

badexclusief

IEDER MENS IS UNIEK

WAAROM ZOU
UW BADKAMER
STANDAARD
MOETEN ZIJN?

Badexclusief

Atoomweg 6 | Groningen | 050-8512400
www.badexclusief.nl

DE WINTERSCHILDER Voor het echte binnenwerk

Van 1 november t/m 31 maart houden wij onze winterschilderactie*

Bij opdracht in deze periode geven wij u een korting van € 50,- per man, per dag.

Walter Hoogesteger
Schilders

info@walterhoogestegerschilders.nl

www.walterhoogestegerschilders.nl Telefoon (050)534 82 68

Van Ketwich Verschuurlaan 98
9721 SW Groningen

broekemanotaris.nl

RUBRIEK

Fysio Forte
Van Iddekingeweg 65
9721 CB Groningen
050-5270600
fysioforte.nl

Veilig opstaan uit de stoel

Als u ouder wordt kan een dagelijkse activiteit als opstaan uit de stoel soms behoorlijk lastig zijn. Vroeger hoefde u hier waarschijnlijk niet over na te denken, toen ging het als het ware vanzelf.

Moeite hebben met opstaan uit de stoel kan verschillende oorzaken hebben. Er kan sprake zijn van verminderde spierkracht, evenwichtsproblemen of gewrichtsproblemen van de knie en/of heup. Ook wordt vaak gezien dat de techniek van het opstaan verkeerd is. Om veilig op te staan uit de stoel zijn er een aantal stappen die u kunt doorlopen. Eerst schuift u zover mogelijk naar voren over de zitting. Daarna plaatst u de voeten naar achter en brengt u het zwaartepunt naar voren door de romp naar voren te buigen. U strekt uw benen en zet u, indien nodig, af met uw armen op de armleuningen. Tot slot beweegt u naar voren en omhoog en gaat u staan.

Naast dit stappenplan zijn er een aantal factoren die een belangrijke rol spelen bij het veilig opstaan. Allereerst is dit duizeligheid. Uw bloeddruk daalt tijdens het opstaan en dat merkt u doordat u duizelig wordt. Om dit tegen te gaan, is het belangrijk dat u rustig opstaat. Daarnaast is een veilige omgeving belangrijk. Door simpele aanpassingen kunt u zelf uw omgeving een stuk veiliger maken. Zorg bijvoorbeeld dat uw omgeving vrij is van spullen, losse kleding en snoeren. Zo loopt u de kans om te struikelen of ergens tegenaan te lopen. Ook is het van belang dat uw stoel de juiste afmetingen heeft. Een te lage stoel maakt het opstaan bijvoorbeeld veel lastiger. Opstaan

vanuit een stoel eist veel kracht van de spieren, vooral van de bovenbenen. Het is van belang dat de spierkracht op peil wordt gehouden door bijvoorbeeld krachttraining.

Mocht u hulp willen bij het veilig leren opstaan, of heeft u andere vragen, neemt u dan gerust contact op.

B
PlasBossinade
advocaten notarissen

RECHT TERZIJDE

mr. Gert Bossinade
Bossinade@pbnotarissen.nl

PlasBossinade advocaten en notarissen

Rijksstraatweg 217-A
9752 CA Haren (GN)
+31 (0)50 - 534 56 49

Leonard Springerlaan 9C
9727 KB Groningen
+31 (0)50 - 521 39 99

www.plasbossinade.nl

GRENZEN DOORBREKEN.

Wij geloven dat vrijheid ruimte geeft. We verdiepen ons in jou en jouw bedrijf en kijken vanuit verschillende expertises en disciplines naar jouw vraag. Zo ontstaan nieuwe verbanden en verrassende inzichten. En zo bereiken we onverwachte resultaten. Samen halen we het beste in elkaar naar boven. Voor zaken die er toe doen. Voor jou.

Bij blijven? harendekrant.nl

Dat huis gaat niet stilletjes aan jou voorbij

Huis kopen? Met Dunning.

Als we jouw droomhuis hebben gevonden, zorgen wij dat je snel mag bezichtigen en verantwoord mee kunt bieden.

Dat huis is voor jou.

Dunning
MAKELAARDIJ

W: www.dunning.nl
T: 050 534 66 99
E: info@dunning.nl

Rijksstraatweg 207
9752 BH Haren

Comfortabel wonen bij dorp en natuur

- 2-, 3- en 4-kamerappartementen vanaf 75m², koop of huur
- Comfortabel en riant wonen
- Zelfstandig met privacy
- Service- en dienstenpakket
- Welzijn en activiteiten
- (Thuis)Zorg aanwezig 24 uur per dag

Vraag naar het actuele aanbod bij de receptie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Maarwold Service-Appartementen

Nesciolaan 32, 9752 HM Haren
T 050-5346422
W www.maarwold.nl
E info@maarwold.nl

Emile | Koopmans
architect

RUBRIEK
HET OOG WIL OOK WAT

Café De Zoop

Het duurde wel héél erg lang. Maar nu is het café klaar. Inrichten! zou je denken. Maar nee, het gebouw staat er maar leeg te zijn. Waarom? Waar blijft die gezelligheid?

Het oudste bericht dat ik kon vinden was van ruim tien jaar geleden, in deze krant. Door slim speurwerk van Cees Bosman, de toenmalige collega-columnist van Haren de Krant, was deze lege kavel in het bestemmingsplan ontdekt. Het komt niet veel voor in het centrum, dat er zo maar een kaveltje vrij ligt voor ontwikkeling. Zijn vriend, een projectontwikkelaar, kocht het plekje van de gemeente, op voorwaarde dat het bouwplan een bouwvergunning zou krijgen.

Wethouder Gerben Pek, die namens de gemeente verantwoordelijk was, stelde dat het plan een hoog ambitieniveau moest hebben. Dan zou er geen belemmering zijn. Alleen het raam in de kopgevel van de woning boven café de Zaak, dat geblindeerd moest worden, was een dingetje, maar voor geld is alles te koop, zelfs het uitzicht uit jouw zijraam. Het hoge ambitieniveau werd door de ontwikkelaar aangetoond met een maquette. Een fraai luchtig ontwerp van glas (zowel gevels als dak) voor een ruim uitzicht op Molen De Hoop. Het ontwerp deed me denken aan het prachtige café Fellini (nu Villa Tapas) naast De Nieuwe Kolk in Assen. Het zou een mooie entree van het centrum worden. Goed voor Haren, vond ik toen. En de wethouder stemde in met de ontwikkeling.

Maar nu het gebouwtje er staat is er van dat hoge ambitieniveau helaas niet veel meer over. Het is

veel introvertter, de prachtige glazen gevel en het spannende dak zijn verdwenen. Jawel, het is een keurig gebouwtje, met als vorm een soort aftrapende overgang van het hoge strakke bestaande blok naar de kleinschaligheid van de bebouwing rond de molen. Mooi is de dunne baksteen, zonder lelijke voegen, waardoor de rode kleur goed uitkomt. Ook fraai zijn het groene dak en de aankleding rond het terras, als overgang naar de parkeerplaats. Niks mis mee, kun je zeggen. Maar is dit nou een toevoeging aan Haren, waar het dorp blij van wordt? Een toevoeging waarvan de uitstraling en het toekomstige gebruik het ambitieniveau weerspiegelt? Per saldo ben ik positief, maar qua gebruik zullen we het moeten afwachten. En ondertussen kunnen we gaan speculeren over een naam. Wat doet recht aan deze plek, tussen De Zaak en De Hoop? De Zoop? Café De Zoop? Is dat wat? Wordt er in ieder geval veel gedronken. En wordt het tóch nog gezellig.

*De vorige columns zijn terug te lezen op
www.emilekoopmans.nl*

Vervolg van de voorpagina

Eenvoud en een lange adem

Sober

De vader van Pieter Bouma was chirurg, maar vond ondanks een goed salaris het bezit van een auto veel te duur. Die soberheid zit ook in zijn zoon, die weliswaar destijds zijn rijbewijs heeft gehaald, maar nooit een eigen auto had. En nu heeft hij thuis ook nog steeds geen computer of televisie en luistert hij slechts sporadisch naar de radio. “De krant is mijn bron van informatie”, zegt hij. En schuilt hierin misschien weer een verklaring van zijn vitale ouderdom? Het wereldnieuws komt minder hectisch bij hem binnen, dat houdt wellicht de geest fitter.

Overreden

Bewegen is gezond en dat blijft Pieter Bouma doen. Tot zijn 92e fietste hij volop, totdat hij bij het Boterdiep in de stad is aangereden door een bestelbus. Of liever gezegd: overreden. “Een wiel is over mijn been gegaan”, zegt Bouma. “De ambulance was er al in tien minuten. Ik heb langdurig in het ziekenhuis gelegen, de revalidatie heeft me twee jaar gekost. Daarna ben ik overgestapt op een driewieler. Op een gewone fiets viel ik soms en kon niet meer overeind komen. Met de driewieler heb je dat probleem niet. Ik ga er nog

vaak op uit in Haren.” Hiermee bevestigt Pieter Bouma dat hij flexibel is en de moed nooit opgeeft. Niet in een hoekje oud zitten zijn, maar doorgaan. Alweer onderdeel van het recept.

Burenhulp

De 100-jarige heeft nog geen thuiszorg, maar krijgt volop hulp van burens en vrienden (boodschappen, de tuin). Hij zegt dat zijn vriendenkring vooral uit jongere mensen bestaat, die overigens ook ruim 60-plus zijn. Hij speelt in een bridgeclub, soms twee keer per week en ook daardoor blijft hij onder de mensen. Hij is niet kriegelig of klagerig, is geïnteresseerd in mensen en neemt het leven zoals het komt. Zonder twijfel zijn dit de redenen dat hij genoeg mensen om zich heen heeft om lekker door te kunnen gaan met leven.

Ogen sluiten

“Ja, ik ben me er natuurlijk van bewust dat ik de langste tijd wel heb gehad”, zegt hij. “Op een dag sluit ik mijn ogen en die gaan dan niet meer open. Als je ouder wordt is de dood niet meer zo heel erg. Dat was anders toen ik jong was en in de oorlog wel eens vreesde voor mijn leven. Maar als je eenmaal 100 jaar bent...ach.”

U hoort bij ons!

HOORCENTRUM WESTERKWARDIERT

U zoekt hoorzorg van topkwaliteit?

Wij nemen de tijd om het beste uit uw gehoor te halen en werken met alle topmerken. Kom eens vrijblijvend praten over de mogelijkheden.

- Zitting bij Gezondheidscentrum Eelde-Paterswolde, 1e verdieping, oneven weken op donderdagmiddag.
- Wij zijn in Zuidhorn ook op zaterdag open.
- Huisbezoek in overleg mogelijk
- Wij werken op afspraak via 0594 500959

Birilweg 3 • 9801 GC Zuidhorn • 0594 500959 • www.hoorcentrumwesterkwartier.nl

49 cent per kilometer?

Volgens de ANWB kost autorijden ongeveer 49 cent per kilometer. Als je 8 kilometer van je werk woont, kost je dagelijkse ritje van 16 kilometer je dus bijna 8 euro. Per maand: €160. Tel daarbij op het gebrek aan lichaamsbeweging en het missen van de wind door je haren.

ACTIE
november & december:
GRATIS accu upgrade*

*Vraag naar de voorwaarden.

Meerweg 15-17 Haren - 050 534 46 57 - info@fietsshopharen.nl

VAN RIETEN
WISCONSIN

Felland-Noord 12F
Haren • 06 - 24603449

**BIJZONDERE
VLOEREN
EN MEER....**

www.vanwindenvloerenstudio.nl

Badkamer - Centrale verwarming
- Dakwerk - Verbouw - Keuken -
Tegelwerk - Gas - Water - Elektra -
Koperen en zinken dakgoten

• Gespecialiseerd in badkamers •

Haren, telefoon 050-5350062/06-10199085
www.aenh-installaties.nl

ECLIPSE CROSS PHEV DIRECT UIT VOORRAAD

Nu met € 1.000,-
electric bonus en gratis
montage all-seasonbanden

 45 KM ELEKTRISCHE
ACTIERADIUS (WLTP)

 S-AWC VIERWIEL-
AANDRIJVING

 STANDAARD
MET AUTOMAAT

 TREKGEWICHT
1.500 KG

RIJKLAAR VANAF
€39.990

Private Lease vanaf € 589 p.m.

5 JAAR GARANTIE
JAAR MOBILITEITSSERVICE

**ECLIPSE CROSS
PHEV**

A Brandstofverbruik: 2,0 l/100km. CO₂-uitstoot: 46 g/km (WLTP)

ZUIDLAREN

Verlengde Stationsweg 28

T 050 - 4091307

**van
VELDHUIZEN**
zorgeloos rijplezier

GRONINGEN

Rostockweg 2

T 050 - 5471111

*Electric Bonus geldig op orders tot 31 december 2022 en een ternaamstelling op uiterlijk 31 januari 2023. Niet geldig i.c.m. andere acties en zolang de voorraad strekt. Niet inwisselbaar tegen contanten. Informeer bij de Mitsubishi dealer naar de voorwaarde. Mitsubishi Motor Sales Nederland behoudt zich het recht voor om zonder voorafgaande kennisgeving de prijzen, modellen, alsmede de technische eigenschappen, uitrusting en accessoires te wijzigen. All-in rijklaar consumentenadviesprijs inclusief btw en bpm, leges, registratiekosten, recyclingbijdrage en alle andere overheidshelptingen, exclusief metallic lak. Afbeelding kan afwijken van standaardspecificaties, wijzigingen en drukfouten voorbehouden. © 09-22

SPOT
GRONINGEN

KLASSIEKE MUZIEK BIJ SPOT GRONINGEN

MA 28 NOVEMBER

**Nederlands
Kamerkoor**

Schilderijen van Klimt en Van Gogh komen tot leven op muziek van o.a. Debussy, Satie en Mahler.

VR 2 DECEMBER

Philharmonix

Muzikaal entertainment door leden van Berliner en Wiener Philharmoniker. Een mix van klassiek, jazz en pop.

DI 6 DECEMBER

Borodin Quartet

Legendarisch strijkkwartet viert 75^e verjaardag met muziek van Tsjajkovski, Haydn en Beethoven.

DO 15 DECEMBER

**Dutch Delight:
Lucie Horsch
& Fuse**

Supertalent speelt werk van haar juichend ontvangen cd *Origins*. Met voorafgaand een uitgebreid interview.

ZA 17 DECEMBER

**Música
Temprana -
Misa Criolla**

Een programma vol Zuid-Amerikaanse barokschatten, met de beroemde *Misa Criolla* als rode draad.

DO 22 DECEMBER

Vox Clamantis

Hemelse stemmen uit Estland betoveren met bloedmooie muziek van o.a. Arvo Pärt en Cyrillus Kreek en gregoriaanse zang.

MEER INFORMATIE EN KAARTVERKOOP VIA SPOTGRONINGEN.NL

Huub | van 't Hek

RUBRIEK
 HUUB - WWW.HECTIC.NL

Winkeltje spelen

Het speelgoedmuseum in Roden. Daar moet je naartoe. Minstens één keer per jaar. Om terug te keren naar wie je ooit was. Een kind, een blij kind, dat de hele dag mocht spelen. Binnen spelen en buiten spelen. Tikkertje, verstoppertje, hinkelen, knikkeren, stoepanden, noem maar op. Maar ook vader en moedertje, ezeltje prik, sjoelen, stoelendans en zakdoekje leggen.

En winkeltje. Dat was ons favoriete spel. Omdat wij, groot gezin, verschillende winkeltjes hadden. Een kruidenierswinkeltje, een bakkerswinkeltje, een groentewinkeltje, een bloemenwinkeltje en een sigarenwinkeltje. Van de grote winkeliers in het dorp kregen wij alles wat bij de inrichting van "hun" winkel behoorde op Madurodam formaat. Zo kon ie-

dereen ergens in huis een eigen winkeltje inrichten. Zo hebben wij spelenderwijs leren rekenen en schrijven, kopen en verkopen, koken en bakken, omgaan met anderen en boodschappen doen.

Anno 2022 wordt er geen winkeltje meer gespeeld. De winkelier noemt zichzelf ondernemer en zijn zaak zijn business. Omzet en winst zijn geen spelvormen meer, maar bittere ernst. De energiekosten stijgen per 1 november met gemiddeld 200%. De inflatie over 2022 bedraagt ruim 10%. De huurverhoging volgt de inflatie plus 3%. De personeelslasten stijgen per 1 januari met 21%. Getallen die leiden tot winkelsluiting op grote schaal.

Een dorp zonder winkels. Is dat denkbaar? Of moeten wij, inwo-

ners van Haren, met elkaar het winkelbestand overnemen? Hoe komen wij tot een verantwoorde keuze? Welke criteria leggen wij aan om tot die verantwoorde keuze te komen? Kiezen wij voor een tijdelijke of voor een permanente oplossing? Ontwikkelen wij tegelijkertijd ook ideeën voor het vullen van de winkels die leeg komen te staan? Bepalen wij zelf het Plan Haren 5.0 of is dat voorbehouden aan de gemeenteraad van Groningen?

Het winkelmuseum Haren. Actueel museum in de open lucht. Op elk winkelpand een bordje dat begint met de tekst: "In dit pand was de winkel gevestigd van.....". Honderdvijftigduizend bezoekers per jaar.

De interviewestafette

In de interviewestafette interviewt Kees Romijn mensen met een verhaal die wonen of werken in Haren. De geïnterviewde van deze maand is Lama Sewais, in 2011 gevlucht uit Syrië en vanaf 21 november a.s. Nederlands staatsburger in Haren.

Lama Sewais beschouwt Nederlanders als haar familie

Van Syrië...

"Ik ben opgegroeid in Homs in Syrië in gezin met één broer en drie zussen waarvan ik de oudste ben. Vanaf mijn zesde jaar ging ik naar school. Het was daar streng en alle kinderen hadden dezelfde kleur kleding aan. De docenten sloegen je als je niet aan de regels hield. Ik ben uitgehuwelijkt aan Firas, die de zoon van mijn tante is. Het was geen gedwongen maar meer ongedwongen huwelijk: we hadden het goed met elkaar en gingen samen naar het café. We zijn getrouwd in 2006 en hebben vier kinderen gekregen: twee jongens en twee meisjes. Twee kinderen zijn in Syrië geboren en twee in Nederland. In 2011 gingen mensen in Syrië de straat op en riepen: 'Wij willen vrijheid!' Mensen werden neergeschoten, de oorlog kwam dichtbij en op een gegeven moment was het niet veilig meer. Met hulp van UNICEF zijn we naar Libanon gevlucht. Eerst hebben we daar in een tent gewoond en later konden we door te werken in een huurhuis wonen. Maar het was moeilijk daar voor onze kinderen, onze zoon werd ziek. En er werd slecht met ons omgegaan, mijn man werd vaak niet betaald voor zijn werk. In 2015 zijn we naar Turkije gevlucht en daarna

met zestig mensen op een te klein schip over de Egeïsche Zee naar Griekenland. Dat was vreselijk spannend met hele hoge golven op zee. We zijn gered door de Griekse kustwacht en opgevangen in een grote kerk en hebben daar eten gekregen. Griekenland is een arm land, maar het zijn goede, aardige mensen. Na acht maanden kregen we door de situatie met onze zoon die doof is via UNICEF een uitnodiging om naar de Nederlandse ambassade in Athene te komen."

Nederland

"In de Nederlandse ambassade hebben we in drie dagen veel geleerd over Nederland: hoe je met je burens omgaat, over het Koninklijk Huis, de dagen van de week en hoe je 'Goedemorgen' zegt. We hebben de inburgeringstest gehaald en toen ging het snel. We kwamen met een grote groep aan op Schiphol en gaven onze vingerafdrukken in Den Haag. Daarna hebben we drie dagen in Ter Apel gezeten en daarna in het AZC in Drachten. Na een paar maanden kregen we een huurhuis in Haren aangeboden in de buurt van de

Lama Sewais

Guyotschool voor onze dove zoon Mohammad. Hij had geen fijn leven in Syrië en het was goed van Nederland dat het ons heeft geholpen. Ik ben heel respectvol voor de Guyotschool en Mohammad doet het ook heel goed. Hij heeft in april de Nationale Leesvertelwedstrijd in gebarentaal gewonnen! Ik heb zelf ook de Nederlandse gebarentaal geleerd en zou graag met gehandicapte kinderen willen werken. Verder hou ik van fietsen en van de Nederlandse taal. Ik probeer de taal beter te leren door Nederlandse boeken te lezen. Nederland is mijn land en 21 november a.s. wordt een mooie dag: dan krijgen we ons paspoort overhandigd en zijn we helemaal ingeburgerd. En zoals onze kinderen zeggen die in Syrië zijn geboren: 'We gaan nooit meer terug!' Ik dank met heel mijn hart mijn vrienden die ik als familie in Nederland beschouw. Dit zijn Mike, Aly en haar man, Martin, Simona, Yvonne van Koken en Kletsen, Douwe, onze burens Albert en Thomas en CBS De Borg."

Lama Sewais geeft het interviewstokje door aan Aly Jellema. Het volgende interview leest u in een volgende editie van Haren De Krant.

Geen bushalte? Geen punt!

De hubtaxi brengt het OV gewoon naar je voordeur. Van huis naar hub en weer terug. Jouw reis begint op hubtaxi.nl.

Uitproberen? Nu extra voordelig.
Bekijk de actievoorwaarden op hubtaxi.nl.

Rijksstraatweg 178, Haren
Telefoon 050 - 537 11 86

Wat staat hier? WNTRTD

Nu de klok een uurtje is teruggezet is het weer eerder donker. Ziet u alles nog wel scherp als u met de fiets of auto onderweg bent naar huis? En als u met kunstlicht de krant wilt lezen, merkt u dan dat u meer licht nodig heeft?

Tijd voor een oogmeting.

VAN DER

 OPTIEK
 brillen en contactlenzen

• Een unieke en eigentijdse collectie monturen • Zonnebrillen
 • Service • Contactlenzen • Accessoires • Oogmeting

Bert | Heikens
huisarts in Haren

COLUMN

Adolescenten

Het is alweer enige tijd geleden dat ik tijdens een dienst een visite moest afleggen bij een student in de binnenstad. Dit komt natuurlijk niet veel voor aangezien de meeste visites bij oudere mensen worden afgelegd. Het bleek te gaan om een zieke jongen in een studentenhuus. Na eindelijk op de juiste bel te hebben gedrukt gingen mijn chauffeur en ik naar binnen. Een andere student deed open. We moesten ons eerst een weg banen door een kunstmatig aangelegd paadje, dat werd begrensd door vele dozen. Op de vloer lagen ongeopende enveloppen, sommige waren nat en plakten inmiddels vast. Ook onze schoenen plakten enigszins, gezien het licht smakende geluid dat we hoorden bij elke stap. Uiteindelijk vonden we de patiënt. Onder een vies en naar zweet ruikend laken trof ik een zieke jongeman aan. Hoge koorts, hoesten en benauwd. Diagnose na onderzoek: griep. Toen ik hem vroeg wie er voor hem zorgde zei hij dat hij alleen was en hij niemand kende die dit kon doen. Gelukkig vonden we de huisgenoot bereid een oogje in het zeil te houden dit weekend en kon ik met een gerust gevoel en de nodig instructies achterlatend naar de volgende patiënt. Wat ik er weer eens van leerde was dat eenzaamheid niet alleen onder ouderen voorkomt, maar dat jongeren, zeker als ze in een vreemde stad zijn gaan studeren vaak net zo alleen kunnen zijn. Eenzaamheid en problemen in de adolescentiefase komen zeer frequent voor. 14% van de jongeren van 15-25 jaar voelt zich vaak eenzaam (CBS, 2021). Gelukkig zijn er veel hulpmogelijkheden momenteel, alhoewel die niet altijd worden benut. Laten we vooral niet deze groep vergeten. Op de sociale media lijken ze allemaal even happy, maar achter die foto's gaat vaak veel problematiek schuil. Laten we naast de toenemende zorg om ouderen ook niet de jongeren vergeten.

Boek van Harenaar
Menno Haanstra
**Wielersport is vallen,
opstaan, doorgaan.**

Profrenners Fabio Jakobsen en Julius van den Berg werden door auteur Menno Haanstra uit Haren al geobserveerd toen ze nog amateurs waren. Zwoegende tieners, die ervan droomden om prof te worden, maar nog geen idee hadden of dit zou lukken. Haanstra: "Ook is wist niet of het ze zou lukken, maar was geïnteresseerd in hun verhaal. Hoe het ook zou aflopen." Zijn boek Fabio & Julius verschijnt 23 november.

ken. Haanstra: "Julius moet soms nog knokken voor een plek in zijn ploeg en is vaak niet zeker van een nieuw contract, terwijl hij natuurlijk ook zijn hypotheek moet betalen." Haanstra volgde de jongens als het ware 'door dik en dun' en kon daardoor een authentiek beeld schetsen van een wereld waar de romantiek soms ver te zoeken is.

Roden

Profrenner Laurens ten Dam heeft het boek al mogen inzien en zegt: "Prachtig verhaal over vriendschap en opgroeien in de keiharde profwereld. Uniek in zijn soort. In één ruk uitgelezen." Haanstra kwam acht jaar geleden op het idee om deze jongens te gaan volgen, toen hij eens mocht meerijden in de ploegleiderswagen. Dat gebeurde tijdens een koers in Roden. "Ik zag toen pas hoe hard die wereld was en werd nieuwsgierig naar het toekomstige leven van Fabio en Julius." Menno Haanstra zit (als alles gaat zoals gepland) op 23 november in de talkshow Op1 om samen met Fabian en Julius over het boek te vertellen. Daarna in de reguliere boekhandel verkrijgbaar.

Het feit dat Haanstra de jongens al is gaan volgen toen ze nog totaal onbekend waren maakt duidelijk dat het hem was te doen om hun werkelijke verhaal en niet om hun succes. "Als één van hen het niet had gehaald en magazijnmedewerker was geworden, had ik dat ook boeiend gevonden", zegt hij. "Ik wist dat de wereld van de wielersport kei- en keihard is. Een snelkookpan. Het is eigenlijk net het leven, waar je er direct uit ligt als je niet presteert. Het is erg interessant om te zien hoe het deze jongens in die wereld is vergaan."

Knokken voor plek

Menno Haanstra zegt dat Fabio Jakobsen zich op dit moment stabiel staande houdt in de wereldtop. Hij verwierf bekendheid door een val, waardoor hij zeer ernstig gewond raakte en door grote wilskracht kon herstellen. Hij won zelfs een etappe in de laatste Tour de France. Volgens Haanstra heeft ook Julius van den Berg zijn doel bereikt, maar die is nog niet doorgebro-

-advertorial-

Zo financier je het verduurzamen van je woning

De torenhoge prijzen voor stroom en gas geven een extra prikkel om te investeren in de verduurzaming van de eigen woning. Dat is niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor je portemonnee. Volg de volgende stappen om de verduurzaming te financieren:

Stap 1: Check subsidiemogelijkheden
Via energiesubsidiewijzer.nl
Stap 2: Gebruik je spaargeld
Rente over je spaargeld krijg je nauwelijks. Doe het wel met geld wat je echt 'over hebt'.

Stap 3: Sluit een lening af
- Bij de overheid middels Energiebespaarlening of duurzaamheidslening
- Persoonlijke lening bij een bank
- hypotheek (vaak kan er meer dan je verwacht)
Stap 4: Ga huren of leasen

We kunnen altijd helpen bij het maken van de beste keus.

Goed geregeld, voor nu én later

Hypotheco | Rijksstraatweg 18 - Haren | www.hypotheco.nl

De vier stappen van Scholtmeijer

- 1 Uw wensen inventariseren
- 2 Offerte
- 3 Ontwerp
- 4 Oplevering volgens plan

Alles in één vertrouwde hand en dus zonder zorgen. Voor verbouw en nieuwbouw.

Altijd paraat voor extra service

Felland Noord 7, Haren | Telefoonnummer 050 - 534 72 88

HARENSE BLOEMIST WINT VOORRONDE FLOWERCUP

SIMONVDMOLEN.NL

Verbouwingen en onderhoud zonder stress!

Tel. 050-406 12 01

Afscheid op eigen wijze...

Sil van Hetteema
06 50 25 80 85
Dag en nacht bereikbaar
www.memorum.nl

Ook als u elders verzekerd bent

Autofirst-OLDEMAN.NL

GRATIS HAAL EN BRENG SERVICE

ONDERHOUD ALLE MERKEN!
OOK CAMPERS & LICHT BEDRIJFSWAGENS
sales@auto-oldeman.nl Akeleiweg 115 Groningen

BEL VOOR EEN OFFERTE
SUBARU 050-5420505 DAIHATSU

Voor al uw werkzaamheden op het gebied van:

- Elektra, gas en waterinstallaties
- Sanitaire en verwarmingsinstallaties
- Zink, dakbedekking en riolering
- Verlichting, ventilatie, netwerkverbindingen
- Veilig thuis keurwoning

VERBOUW, NIEUWBOUW EN RENOVATIE

Rijksstraatweg 64 9756 AH Glimmen
T 050 406 1362 F 050 406 2872 smidglimmen.nl

Fysiotherapie Centrum Raadhuisplein

Ook voor een afspraak aan huis!

Als u niet naar onze praktijk aan het Raadhuisplein of de Mellenssteeg kunt komen, dan is een afspraak voor behandeling aan huis mogelijk.

Samen de beste zorg!

Zie: www.fysioharen.nl of voor telefonisch contact: 050 - 534 46 29

DE SPECIALIST

ALS HET GAAT OM
KUNSTGEBITTEN
REPARATIES
IMPLANTAATPROTHESES

Uw glimlach, onze zorg!

FELLAND-NOORD 12A | 9753 TB HAREN
BEL ONS: 050 85 36 804

GRATIS VRIJBLIJVENDE CONTROLE
RUIME PARKEERGELEGENHEID (GRATIS)

HARRY BUITER
Harry Bouter meubelspuiters

Specialist in spuitwerk voor al uw nieuwe of gebruikte meubels.

Harry Bouter meubelspuiters maakt uw keukens of meubels als nieuw!!!

Voor Na

Vossenkamp 3, 9351 VR Leek - T: 0594 51 38 36
info@harrybouter-meubelspuiters.nl

www.harrybouter-meubelspuiters.nl

Oud | Haren

RUBRIEK
OLD GO

Een kanonskogel te Yesse, maar toch niet

Annemiek Bos
www.oldgo.nl

In het bezoekerscentrum van klooster Yesse is een min of meer verdwaalde kanonskogel te zien, die kenners toeschrijven aan 'Bommen Berend'. Regelmatig reageren mensen met herkenning: "oh ja, natuurlijk, 1672, Yesse tussen Haren en Stad, logisch." Leuk, maar niet waar, al was het maar omdat er in 1672 al lang geen klooster meer was. En detail: de kogel is niet op het kloosterterrein gevonden.

Nu we dit jaar GO350 vieren, brengt dit me op een ander jaartal precies 100 jaar daarvoor: 1572, het jaar waarin de grondslagen voor de Staat der Nederlanden werden gelegd.

Hiermee werd de seculiere macht vergroot ten koste van de religieuze macht. De strijd tussen katholiek en Hervormd ('gereformeerd') was al langer gaande en hield ook toen niet op. In 1568 begon De Opstand, het begin van wat uiteindelijk de Tachtigjarige oorlog zou worden. Graaf Lodewijk van Nassau, broer van Willem van Oranje-Nassau moest een einde maken aan het schrikbewind van de Spaanse Alva. In dat jaar tekent Pierre Lepoivre een (omstreden) kaart, een militaire schetskaart die laat zien dat er rond Essen, weergegeven als klooster, een heus bastion zou zijn. Of dit ooit echt gebouwd is, is onzeker. Wie zich er wilde

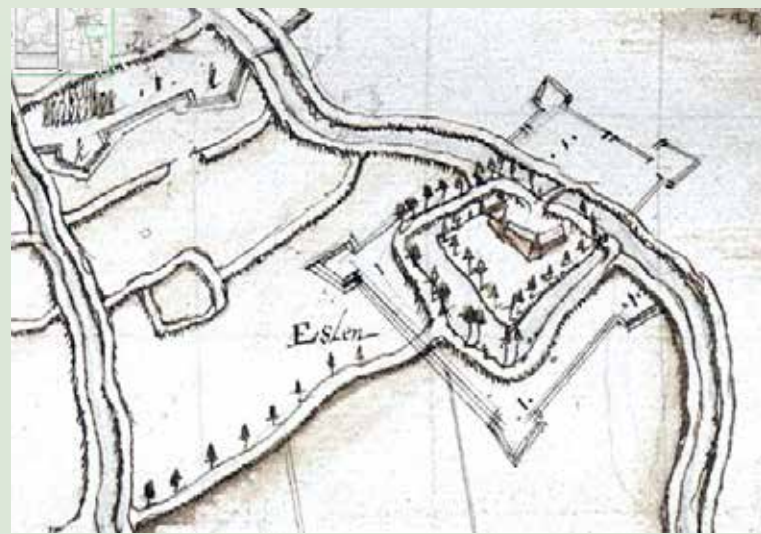
verschansen is evenmin bekend. Misschien wel Lodewijk, die de poort van Groningen uiteraard gesloten vond en die het ook nooit gelukt is de stad in te nemen?

Maar ook tegenstander Alva had voornemens, namelijk om de belangrijkste steden in de Neder-

landen van citadellen te voorzien. Hij beschouwde Stad en Lande als een in de oorlog veroverd gewest en trad ook op die manier op. De magistraat van Groningen had de aanleg van de dwangburch van Alva vlak buiten de Herepoort, maar te slikken.

Kort gezegd: vóór 1672 had Nederland al een 80-jarige oorlog achter de rug, amper 25 jaar later stond in Groningen Bisschop Bommen Berend voor de poort.

En liet een kogel achter voor Yesse...

Energie Run op kachels in Haren

Eef Russchen van Expert in Haren zegt dat er een ware run is ontstaan op elektrische kachels. Hij reageert op de vraag van deze krant of Haren massaal is overgestapt op andere verwarmingsbronnen, nu de gasprijzen zo hoog zijn.

Twee soorten

Russchen legt uit dat er wel vijf soorten elektrische kachels zijn: infrarood (waarbij de lucht niet wordt verwarmd, maar alleen een persoon of object) is de nieuwste trend. Daarnaast zijn er keramische kachels, radiatoren en convectorkachels (die de lucht in een bepaalde ruimte opwarmen). Laten we die laatste nu eens vergelijken met infraroodkachels. Russchen: "Infrarood verbruikt minder stroom (500-700 Watt) dan een convectorkachel (2000 W).

Maar met een convector kachel verwarm je een hele ruimte en dat voelt prettig voor de mensen die daar verblijven, terwijl je bij infrarood echt voor de kachel moet zitten om de warmte te voelen."

CV kan uit?

Eef: "Een CV verwarmt je hele huis, ook de ruimtes waar je niet bent. Dat is toch een beetje zonde. Met een elektrisch kacheltje kun je makkelijk je eetkeuken of woonkamer verwarmen, terwijl je CV-thermostaat laag staat. Dat be-

spaart gas." Op kinderkamers kun je volgens Russchen beter een elektrische radiator gebruiken, want daar kan het geen kwaad als je er kleding overheen hangt.

Honderden

Bij Expert in Haren zijn de afgelopen maanden al honderden elektrische kachels verkocht. "Dat heeft beslist te maken met de energieprijzen", zegt Eef Russchen. "Infraroodkachels zijn moeilijker leverbaar, ook dat is goed om in gedachten te houden als je iets wilt gaan aanschaffen." Een elektrische kachel kost tussen 80-200 euro. Infrarood tussen 150-400 euro.

**ERVAAR
HAREN**
www.ervaarharen.nl

AUTOBEDRIJF
Schipper

Úw auto,
ónze uitdaging!

Felland-Noord 4, Haren
050 - 535 02 81

Deskundig en
onafhankelijk advies
in verzekeringen

- voor particulieren en MKB
- persoonlijk contact
- kantoor in Haren

groenewoudassurantien.nl

**groenewoud
assurantiën**

ROEDE
interieur

Allround!

Harde vloeren (alle soorten), vloerbedekking, gordijnen, binnenzonwering. Advies van de man die het ook installeren kan.

Roede Interieur | Rijksstraatweg 134, Haren | T 050-5340973
E info@roedevloeren.nl | www.roedevloeren.nl

BIJNA SINTERKLAAS MAAR GEEN CADEAUS

Krapte op woningmarkt blijft!

We gaan richting het einde van een bewogen jaar. Sinterklaas en kerst staan alweer bijna voor de deur en voor je het weet is het nieuwe jaar begonnen. Het jaar 2022 is vanuit de woningmarkt bekeken ook een bijzonder jaar te noemen. Aan het begin van het jaar stonden de kopers rijen dik om een huis te mogen bezichtigen en inmiddels is dat wel minder geworden. Dat is ook niet zo gek in een markt waar de rente behoorlijk is opgelopen. Die lijkt momenteel te stagneren maar dat zegt nog weinig over de komende periode. Wat wel blijft is de krapte op de woningmarkt. Er is nog steeds een grote vraag naar woningen waardoor het prijsniveau nog redelijk op niveau blijft. De markt is alleen wat grilliger. Meer weten? Bel of mail ons!

Makelaardij Henk Buma
henkbuma.nl
info@henkbuma.nl
050-211 0 363
06-209 601 05

TE KOOP
Haren: Wilhelminalaan 19

TE KOOP
Groningen: Van Julsinghastraat 17

BINNENKORT
Haren: Henricus Muntinglaan 67

Hubo

bedankt Haren

We hebben u altijd met heel veel plezier geholpen

Op 24 december tussen 12:00 en 16:00 uur
is er gelegenheid om elkaar gedag te zeggen
onder het genot van een hapje en drankje.

VANAF 15 NOVEMBER

OPHEFFINGSUITVERKOOP OP=OP

30% KORTING

OP ALLES

VUURWERK

Voor de allerlaatste keer
vuurwerk verkoop
29, 30 en 31 december

Bestel op
vuurwerkplanet.nl

Vuurwerk is uitgesloten van opheffingskorting, zie de acties op vuurwerkplanet.nl

Cultuur in Haren 2022/2023

Dit hebben wij voor u in petto!

Deze speciale cultuurbijlage is mogelijk gemaakt door Culturele Raad Haren. De leden presenteren zich in deze krant en laten zien wat ze voor u in petto hebben. De krant is een schatkamer voor cultuurminnend Haren. Neem er de tijd voor. Wat is er veel en wat wordt alles met hart en ziel georganiseerd. Daar mag Haren trots op zijn.

Veel leesplezier

voor: LIEFHEBBERS VAN KLASSIEKE MUZIEK

Door Emmy Okkerse

Prachtige klassieke concerten in de Dorpskerk

Al bijna 35 jaar organiseren we vijf of zes keer per jaar prachtige, kleinschalige concerten op de zondagmiddag in de Dorpskerk van Haren. Luisteraars komen dan genieten van klassieke kamermuziek van hoge klasse.

Afwisselend spelen er jonge ensembles die al prijzen in de wacht hebben gesleept, boeiende musici die internationaal geroemd worden of noordelijke ensembles van allure, zoals NNO-ensembles. Voor allen geldt dat zij ons laten genieten van sprankelend, contrastrijk, boeiend samenspel in bekende of verrassende klassieke composities. Of je nu alleen, met vriend, vriendin of huisgenoot of met je gezin komt luisteren; voor iedereen geldt dat je opgenomen wordt in de luistergemeenschap van die middag. Ook het pauzedrankje of de gezellige nazit maken het tot een fijne ontmoeting waarin je met elkaar en vaak ook met de musici kunt npraten. Voor heel wat bezoekers is dit de mogelijkheid bij uitstek om een concert live te beleven omdat ze graag genieten in een intieme sfeer. Voor sommigen geldt ook dat zij fysiek of financieel niet – meer – in de gelegenheid zijn naar avondconcerten in de Oosterpoort of elders te gaan.

Wat nog komt: agenda

In dit seizoen 2022-2023 komen weer zes ensembles hun boeiende muziek laten horen.

Op 16 oktober was dat het prachtige pianoduo Paul Komen en Nata Tsereli met hun fluwelen, ontroerende pianospel in composities voor 4 handen van Schumann en Schubert en met hun robuuste soms rauwe spel in de 'Sacre du Printemps' van

Stravinsky. In 1913 veroorzaakte dit stuk een ware rel in Parijs, bezoekers schreeuwden en gooiden met stoelelen door de zaal. Nu vonden de vele luisteraars het een intense beleving die een ovationeel applaus oogstte!

Op 13 november verwelkomden we de jonge veelbelovende celliste Hanneke Rouw met de subtiel begeleidende pianist Vital Stahievitch met twee mooie cellosonates van Brahms en Rachmaninov.

Op 15 januari kunt u Jacobien Roze-

mond horen spelen, aanvoerder van het Hermitagekwartet en van de 2e violen van Amsterdam Sinfonietta. Samen met de accordeoniste Renée Bekkers speelt en zingt zij een wel heel bijzonder programma met een warme, indrukwekkende vertolking van bekende en onbekende, ook Jiddische composities.

Op 12 februari speelt een strijksesxtet van het Cugnon Consort met jonge getalenteerde én ervaren beroepsmusici prachtige parels uit het repertoire voor zes strijkers van Brahms en Tsjaikovsky.

Op 12 maart is het Gauguin Ensemble onze gast. Het ensemble, opgericht door de klarinettiste Yfynke Hoogeveen en pianiste Loes van Ras, beleeft haar 25 jarig jubileum. Op ons verzoek spelen ze het wonderschone klarinettrio van Brahms, naast een trio van Beethoven en een speciaal door Robert Zuidam voor dit jubilerende ensemble gecomponeerde trio.

Primeur

We beloven onze vaste luisteraars al een extra concert met topmusici op 30 april. We geven u, lezers, de primeur. Voor u en ons komen de wereldberoemde celliste Quirine Viersen en de eveneens internationaal vermaarde pianist Thomas Beijer naar Haren om een prachtig concert

te geven als opmaat naar het 7e lustrum van de Stichting Dorpskerkconcerten.

Hoe het begon

Het initiatief voor onze concertserie werd 35 jaar geleden genomen door musici van het NFO, de voorloper van het huidige NNO. In oktober 2023 willen we dit jubileum daarom ook voortzetten met een feestelijk concert door een van de vele NNO-ensembles. De musici vinden het, naast hun spel in het orkest, een feest om ook in een kamermuziekensemble te spelen. En natuurlijk boeken we voor u ook de volgende seizoenen weer fantastische ensembles van veelbelovende of reeds vermaarde musici uit het Noorden en de rest van het

land. De Stichting Dorpskerkconcerten is aangesloten bij de Culturele Raad Haren. Samen met alle andere aangesloten initiatieven bieden we een rijk palet aan kunst en cultuur aan in onze dorpen, een belangrijke en welkome gelegenheid elkaar te ontmoeten en samen te genieten.

Wilt u onze concertaankondigingen ontvangen, stuur dan een mailtje naar stdorpskerkconcertenharen@gmail.com of kijk regelmatig en reserveer op www.geboektinharen.nl Het huidige bestuur: Pax Willemse, Emmy Okkerse, Rens Paternotte.

Dag mensen....!

Een extra bijlage van Haren de Krant voor kunst- en cultuurliefhebbers uit Haren, Glimmen, Onnen en Noordlaren (en omgeving). Hoe mooi is dat?

We mogen laten zien wat we allemaal in huis hebben en daarom heeft de Culturele Raad Haren het initiatief genomen voor deze 'krant-in-krant'. We willen de grote hoeveelheid mogelijkheden die er zijn op het gebied van kunst en cultuur onder uw aandacht brengen.

De leden van de Culturele Raad Haren zijn weer volop in actie om iedereen te voorzien van lezingen, voorstellingen en exposities in het komende seizoen 2022/2023. Zij bieden voor elk wat wils en zijn gemakkelijk terug te vinden en te boeken op www.geboektinharen.com

En vergeet niet: Alle culturele instellingen in deze krant werken met vrijwilligers en daar kunnen ze meestal wel wat meer van gebruiken. Dus mocht u denken: het lijkt mij leuk om me in te zetten voor cultuur in Haren: meldt u aan!

Graag zien we u tijdens één van de activiteiten in het komende seizoen!

*Kees Swagerman
Voorzitter*

GEBOEKT
IN HAREN

voor: LIEFHEBBERS VAN MUZIEK

Concert in drie Deelen

Door Ellen van Ruitenbergh

'Het concert in drie deelen' is een jaarlijks terugkerend evenement in Onnen, dit jaar was het voor de 7e keer. In drie boerderijen wordt er in de deel door een muziekgezelschap van niveau, opgetreden. De muziek wordt gekozen door de organisatie en is een verrassing.

Het concept

Vooraf wordt er koffie en thee gedronken, met iets lekkers, in 'Dorps- huis de Tiehof' Bakkerweg 4 in Onnen. De binnenkomst in 'Dorps- huis de Tiehof' voelt dan altijd als een warm bad. De gasten worden in drie groepen verdeeld en lopen (voor mensen die niet goed kunnen lopen kan het ook fietsend of met de

auto) onder leiding van een organisator van boerderij naar boerderij gebracht, waar ze steeds een ander optreden bijwonen van 40 minuten. In de boerderijen staan drankjes en hapjes klaar. Na afloop is er nog een samenkomen in 'Dorps- huis de Tiehof' om gezellig na te praten en wat te drinken.

Editie 2022 was zo prachtig

Concert 1. Mozart gezongen door twee sopranen, Laia López (uit Spanje) en Johanna Bart (uit Onnen) begeleid door pianist Jaime Espinosa Pedrosa Laos Lopez.

Concert 2. Spaanse klanken waren te horen van Tinto Sol, zang, Pascal Binneweg (gitaar) en Erik Huele (piano).

Concert 3. We genoten van een instrumentaal trio, klarinet en saxofoon van Bert Brandsma, accordeon en contrabas. Met Jazz/Balkan/Tango en Latin.

Hier had u bij kunnen zijn.

Het jaar 2023

Het concert vindt ieder jaar op de laatste zaterdag van september plaats. In 2023 is het op zaterdag 30 september. De kaartverkoop start in mei/juni 2023.

Zie website concertindriedeelen.nl Het concert is alle jaren uitverkocht geweest dus wees er snel bij. Wilt u reageren:

Mail: concertindriedeelen@gmail.com

Kijk voor de culturele agenda op:
geboektinharen.com

voor: KINDEREN EN HUN ONDERNEMENDE OUDERS

Jaarlijks terugkerend evenement in Hortus: Kinderfestival Haren

Door Lotte Stienstra

foto's door Alma Streefkerk

Kinderfestival Haren, dat is een magische dag vol kunst en cultuur. Op zaterdag 3 september 2022 was er een zonnige tweede editie van het Kinderfestival Haren. Met 1.250 gasten uit Haren en omgeving en meer dan 30 activiteiten is het Kinderfestival Haren het grootste kinderfestival van Noord Nederland. Het festival werd, net als het voorgaande jaar, georganiseerd op het terrein van de Hortus Haren.

Leren is leuk

Er was een breed aanbod aan activiteiten gericht op kinderen van 3 tot 12 jaar oud. Zo konden de kinderen knutselen in de knutselkeet, genieten van een theatervoorstelling, op een djembé of ukelele leren spelen, bouwen met het duurzame bouw- materiaal bamboe, schieten met pijl

en boog, een fantasiedier maken van klei, meezingen met de band van het Harens Lyceum of een stop-motion film maken met lego. Even bijkomen van al die indrukken kon met wat eten of drinken op het horecaplein of in de voorleeshoek van het Forum. Alles stond in het teken van kunst, cultuur, natuur, techniek, muziek en sport. Naast workshops en een optreden van Circus Santelli waren er ook voorstellingen van Duo Diesel, Theater Pannenkoek, Het Houten Huis en Wiebeltenen.

Waardevolle toevoeging

Het festival wordt georganiseerd door een groep buurtgenoten uit Haren en heeft als doel kinderen op een uitnodigende manier in aanraking te laten komen met kunst, cultuur, muziek en sport. Voorzitter van de organisatie, Douwe Zeldenrust, is werkzaam in de culturele sector en zelf ook ouder van drie jonge kin-

deren. "De toevoeging van kunst en cultuur in het leven van kinderen is enorm waardevol. Het draagt bij aan het maken van verbindingen in je omgeving. En het leert je veel over jezelf. Het ontdekken en ontwikkelen van je talent is iets waar je je hele leven wat aan hebt."

Voor alle kinderen

Douwe Zeldenrust vertelt dat het Kinderfestival Haren er voor alle kinderen is. "We vinden het belangrijk dat het festival bereikbaar is -en blijft- voor alle kinderen. Ook voor de kinderen waarvan de ouders bijvoorbeeld een kleine beurs hebben. Daarom zijn alle theatervoorstellingen, activiteiten en workshops, met behulp van lokale sponsors, gratis. En krijgen we hulp van een geweldige groep vrijwilligers. We gunnen alle kinderen de magie van kunst en cultuur."

Nagenieten

De aftermovie is te zien op kinderfestivalharen.nl en werd gemaakt samen met de kinderen die aan de workshop 'Razende Reporter' deelnamen. Het brainstormen over de volgende editie is inmiddels al begonnen.

Wil je meer weten? Kijk op www.kinderfestivalharen.nl

VOOR: LIEFHEBBERS VAN SPOREN UIT DE MIDDELEEUWEN

Stichting Bezoekerscentrum Klooster Yesse

Door Annemiek Bos

In het tegenwoordig rustige buurtschap Essen, was het ooit een drukte van belang: ruim 800 jaar geleden werd er een cisterciënzer vrouwenklooster gesticht, dat Yesse genoemd zou worden. Niet dat de zusters, op het hoogtepunt zo'n 70 tot 80 in getal, zo bruisend leefden; zij zongen hun gebeden en leefden teruggetrokken achter slot en grendel in de oostelijke vleugel van het complex. Immers, het dienen van de Heer vormde het bestaansrecht van het klooster.

Maar de door Benedictus voor- geschreven zelfvoorzienendheid maakte dat er een heel bedrijf om hen heen functioneerde, met vermoedelijk in het begin een veelvoud aan lekenbroeders die bouwden en verbouwden. Te Yesse, maar ook in Kropswolde en op diverse plaatsen op de Hondsrug. Rond 1500 zouden zij nog een flink gebied rond Menkeweer verwerven. De contacten met invloedrijke families uit de stad Groningen, de families waaruit de intredende dochters kwamen, hebben ook zeker de positie van het klooster versterkt. Kortom: zeker geen 'on- aanzienlijk kloostertje', zoals wel gedacht werd.

Middeleeuwen leven voort in 2022

Dit heel andere beeld wordt tegenwoordig opnieuw onder de aandacht gebracht door de stichting Bezoekerscentrum Klooster Yesse. Alles begon met bureauonderzoek, dat al snel leidde tot een aantal publicaties. In Essen zelf is de voormalige kloostergracht als zichtbare herinnering over, die houvast gaf waar het religieuze centrum van het klooster

gestaan moest hebben. Kort na de oprichting van de stichting in 2010, werd een aantal proefsleuven gegraven met als belangrijk resultaat aanwijzingen in de bodem voor de plaats van de kloosterkerk. De echte bekendheid kwam vanaf 2017 toen het Groninger Instituut voor Archeologie (GIA) begon met jaarlijks bodemonderzoek door studenten.

Kortom: de kennis over het voormalig klooster is enorm toegenomen.

Muntvondsten, pauselijke bullae, een menigte aan boekbeslag, sierlijke drinkglazen, gebrandschilderd glas, een enorme clausuur met gangen van 70 meter lengte.... De scripties van een aantal studenten, soms ook uit een heel andere studierichting, hebben verdieping gegeven aan de betekenis van de vondsten.

De stichting beoogt op allerlei manieren de geschiedenis onder de aandacht te brengen: le-

- zingen te Yesse en op locatie, een serie publicaties: de 'Esser miniatuurtjes', wandel- en fietstochten, kinderactiviteiten voor scholen en individueel, een jaarlijkse 'Kloosterlezing' met sprekers van naam, tentoonstellingen en het meest recent samen met de Vereniging Vrienden Martinikerk, het GIA, de Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap, de Universiteitsbibliotheek, de Groninger Archieven en de stichting Martinikerk de organisatie van het 3-daagse evenement 'Van Yesse naar Sint Jan'.

- In 2015 werd het centrale kloosterterrein overgedragen aan de stichting Het Groninger Landschap, met als doel dit als archeologisch terrein te behouden. Samen met Het Groninger Landschap wordt inmiddels nagedacht hoe de inrichting van het terrein in de nabije toekomst een hogere belevingswaarde kan krijgen.

- De stichting bezoekerscentrum Klooster Yesse werkt eraan om deze boeiende geschiedenis onder de aandacht te brengen en daarmee de bewustwording van de bijzondere geschiedenis van het huidige buurtschap Essen te vergroten.

Voor meer informatie:

- www.kloosteryesse.nl
- Facebook: kloosteryesse en opgravingyesse
- Instagram

VOOR: JONG MUZIKAAL TALENT ZONDER PODIUMANGST

Dromen van een zomers festival in juni 2023 Jij gaat stralen!

Door Ewoud Zwartz

Op verzoek van de Culturele Raad Haren geven wij ruimte aan "podiumkunsten voor de jeugd" De bedoeling is dat we in de vier dorpen Onnen, Noorderlaren, Glimmen en Haren (Oosterhaar) in de verschillende dorps huizen een soort van voorrondes willen organiseren om jong talent (solo of in bands) op te sporen.

Muziekstijl is geheel vrij en je hoeft geen inwoner te zijn van de genoemde dorpen. De voorrondes zullen plaatsvinden in de maanden januari t/m mei en vervolgens mogen de geselecteerde jongeren optreden op een overdekt podium tijdens een festival in het centrum van Haren.

Wij dromen van een muzikale en feestelijke zaterdag voor en door de jeugd en als organisatie gaan we ons inzetten voor een spetterende afsluiting die verzorgd zal gaan worden door een gerenommeerde band.

Dit festival staat, onder voorbehoud, gepland voor zaterdag 10 juni 2023, met support van Ondernemend Haren.

We willen voor dit festival, dat we jaarlijks willen laten terugkeren een pakkende naam verzinnen. Als iemand een suggestie heeft dan horen wij dat graag.

Jeugdige talent, laten we zeggen tussen de 15 en 25 jaar, kan zich nu al aanmelden voor dit (nu al) geweldige event: jeugd.talent@gmail.com

Ook voor vragen kun je hier terecht.

voor: WIE KUNST IN DE EIGEN BUURT WIL ONTDEKKEN

Open Ateliers Haren

Door: Joop Wolff

Er zijn kunstenaars, die de wereld met andere ogen bekijken dan het doorsnee oog.

Het zijn diegenen die ons op een ander been durven te zetten, omdat ze prikkelen, uitdagen met hun beelden of dat nu twee- of driedimensionaal is. Ze weten het absurde te maken en ons te laten zien dat er meer is dan we in eerste instantie denken dat er is. Ze durven outside of the box te kijken en te verbeelden. Er zijn er ook die hun metier zo hebben verfijnd dat ze de realiteit zo dicht mogelijk benaderen, bijna fotografisch, als ware bijna voor het grijpen. Maar daarin voegen ze iets toe, iets eigens, iets dat de werkelijkheid een betekenis geeft, waardoor het ineens meer raakt dan een gewone foto. Iets magisch zelfs, soms. Er zijn er natuurlijk ook die het natuurlijke vervormen, omdat ze met de materie spelen en ons uitdagen om ons buiten de geijkte paden te begeven met onze waarneming. Er zijn de beeldenmakers, de fotografen, de schilders, de beeldenhakkers of de beeldenvormers die naast de taal van het beeld ook gedichten toevoegen, de houtbewerkers en de zomaar creatievelingen, maar altijd boven het gemiddelde uitstijgende en niet gaan voor het ook leuke, maar vaak doorsnee borduurwerkje of macramé'tasje dat menig tante kan waarderen als verjaarscadeautje. Kunst dient ons te inspireren, te prikkelen te raken en te roeren. Dit kunstenaarscollectief Open Ateliers Haren heeft het allemaal.

Hoe het begon

Ooit begonnen als een stel enthousi-

astelingen die zich, met wat ze maakten, verenigden om een podium voor hun kunsten te zoeken, heeft het kunstenaarscollectief van de Open Ateliers Haren een vaste plek weten de bemachtigen in het kunst en cultuurgood van Haren.

De kwaliteit wordt bewaakt door een onafhankelijke commissie vanuit de Culturele Raad Haren. Velen hebben een opleiding aan een kunstacademie of een specialistische vakopleiding en allen zijn gedreven door een enorme passie voor het materiaal waarmee ze werken en hoe ze daar expressie aan weten te geven. Een verrijking en verademing in een soms te strak geregeld bestaan. Tijdens de route is veel werk ook te koop.

Het collectief begon zo'n 20 jaar geleden als Open Kunstroute Haren en sindsdien versterken de kunstenaars het lokale kunstklimaat door exposities in binnen- en buitenland.

Het is prachtig om de kunstenaar bezig te zien in eigen atelier of uitleg te krijgen over hoe hij of zij de eigen objecten heeft vervaardigd. Of het nu een zeefdruk is of een beeld, fototechnieken, of schilderkunsten, er valt veel te leren en te genieten op deze dagen die veelal in de eerste helft van april plaatsvinden.

Kom erbij

Het collectief staat open voor uitbreiding met nieuwe kunstenaars, die zich kunnen aanmelden via de website. Op die website is veel informatie te vinden, inclusief persoonlijke pagina's van alle kunstenaars die ooit deelnamen, met foto's van hun werk. Een rijk gevulde plek waar je je als bezoeker kunt oriënteren en zien wie je zou willen bezoeken om werk en persoon wat beter te leren kennen. Kortom, er valt veel moois te zien in Haren, zorg dat je erbij bent! www.openateliersharen.nl

voor: MENSEN DIE SAMEN WILLEN MUSICEREN EN ZINGEN

Huismuziek Groningen: vereniging voor amateurmusicici

Door: Hanny Geerlings

Huismuziek Groningen is een vereniging voor amateurmusicici, die drie blokfluitensembles organiseert van verschillende speelniveaus, die elk om de 14 dagen bijeenkomen. De repetitielocatie is Atelier Aan 't Zandpad in Glimmen, op woensdagochtend of donderdagavond.

Oorspronkelijk onder de paraplu van de landelijke Vereniging Huismuziek, is onze Groningse Huismuziek (net als de moedervereniging) opgericht in 1951. Ons doel: zoveel mogelijk mensen laten samenspelen en samenzingen onder deskundige en inspirerende leiding. Er is altijd plaats voor nog meer blokfluitisten!

De grootte van de ensembles ligt tussen de 6 en 11 spelers, die met verschillende soorten blokfluit (sopraan, alt, tenor, bas en soms grootbas) sa-

men 4 tot 8-stemmige muziek spelen. Bovendien gaat fijne muziek bij Huismuziek Groningen samen met veel gezelligheid en betrokkenheid bij elkaar.

De meeste muziek die wordt gespeeld, is afkomstig uit de barok (Händel, Bach, Rameau). Een paar werken uit de renaissance (Gibbons, Gabrieli) en een aantal bewerkingen van latere componisten, (Reger, Fauré, Elgar).

Naast de vaste ensembles wordt elk jaar in december een openbare Kerst-muziekmiddag gehouden, en incidenteel ook samenspel-projecten met verschillende thema's.

Meer info: [groningen@huismuziek.nl](mailto: groningen@huismuziek.nl)

huismuziek
VERENIGING VOOR SAMENSPEL EN INSTRUMENTENBOUW
GRONINGEN

GEBOEKT
IN HAREN

voor: FANS VAN MUZIEKTHEATER OP HOOG NIVEAU

Thalia Muziektheater Haren

Door: Nicole Corsten

Wij zijn een gezellige muziektheater-vereniging die eens per twee jaar een musical op de planken brengt. Dit voorjaar hebben we vier keer met veel enthousiasme de musical Petticoat uitgevoerd in het Harens Lyceum aan de Kerklaan. Bekijk de foto's maar eens.

Op weg naar 2024: OM naar uit te kijken

Begin januari 2023 starten we met het instuderen van onze nieuwe productie: de musical The Addams Family. Dat is een hilarische familie-musical die we in maart 2024 hopen uit te voeren. Met Stèphanie Lopes Parente als dirigent, Bas Meekhof

als regisseur en Marten Boonstra als choreograaf belooft het een fantastische productie te worden.

Zin om ook te schitteren in onze show?

The Addams Family is zo ingericht dat er voor iedereen een plek is in de productie. Dus ben je dol op dansen en acteren, maar is zingen niet helemaal jouw ding, óf ben je juist gek

op zingen en acteren, er is écht voor ieder wat wils. Meedoen aan the Addams family kan nog, kom gerust een keer kijken. We repeteren op maandagavond in t Clockhuys in Haren. Meer informatie of aanmelden via www.thaliaharen.nl

voor: KINDEREN DIE WEL BALLERINA WILLEN WORDEN

Meer dan 'zomaar' dansen Balletschool Haren

Door: Annet de Jong

Midden in het centrum van Haren, aan de Kerkstraat, zit de prachtige ruime studio van onze balletschool.

Hier geven we met veel enthousiasme zes dagen per week volop lessen in allerlei dansstijlen en aan verschillende leeftijdsgroepen. Bij onze school ervaar je een prettige sfeer, maar ook een ambitieuze instelling. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich zo goed mogelijk ontwikkelen op het gebied van ballet en dans, zo bieden we selectielessen, wedstrijdteams en productiegroepen al vanaf jonge leeftijd aan. En we zijn dan ook heel trots dat er afgelopen jaar zes leerlingen zijn aangenomen bij de vooropleiding van de Nationale Balletacademie. Zij volgen naast hun lessen bij onze balletschool dit jaar ook extra trainingen van de academie op zaterdag.

Alle stijlen

Voor kwalitatief goede lessen in ballet en andere stijlen zoals modern, jazz, tap en streetdance kunnen leerlingen bij ons in Haren terecht. Daarnaast bezoeken we met groepen regelmatig theatervoorstellingen en organiseren we workshops, gegeven door professionele dansers. Ook hebben we dit jaar in Schouwborg de Lawei onze tweejaarlijkse voorstelling gehouden, wat een fantastische ervaring was voor alle leerlingen. We zijn inmiddels vol energie aan het nieuwe seizoen begonnen met nu ook weer veel leuks in het vooruitzicht!

Foto van onze voorstelling afgelopen juni. Fotograaf: Jasper Bolderdijk

voor: WIE HET VERLEDEN VEEL TE VERTELLEN HEEFT

Harener Historische Commissie

Door: Eppo van Koldam

De Harener Historische Commissie (HHC) is opgericht door de gemeente Haren in 1980. Jarenlang heeft de HHC gefunctioneerd als het historisch geweten van de gemeente Haren. Belangrijke opdracht aan de commissie was de ontsluiting van het archief van de gemeente voor een breder publiek.

De commissie heeft dat vooral gedaan door het uitgeven van boeken in de Harener Historische Reeks. Inmiddels telt deze reeks 23 delen. De laatste twee uitgaven verschenen in

2021: nr. 22 Hortus Haren, Een geschiedenis van mensen, tuin en organisatie en nr. 23 Onder de klokslag van Noordlaren, de 'nieuwe begraafplaats', 1871-2021. Een nieuwe uitgave

over klooster Yesse is in voorbereiding.

De HHC werkt nauw samen met de historische vereniging Old Go. Na de opheffing van de website www.haren.nl is alle door de HHC verzorgde historische informatie verplaatst naar www.oldgo.nl. Ook met de stichting Bezoekerscentrum klooster Yesse heeft de HHC een samenwerkingrelatie.

voor: WIE ZIJN OGEN GRAAG DE KOST GEEFT

Commissie Exposities Haren en Glimmen

Door: Redactie

De Commissie Exposities bestaat sinds 1990 en de missie is altijd dezelfde gebleven: Tentoonstellingen en exposities naar Haren halen, zo'n zes tot acht per jaar.

Het gaat meestal om schilderijen en foto's van noordelijke kunstenaars, die worden geëxposeerd in 't Clockhuys of Dorpshuis Groenenberg in Glimmen. De commissie geeft deze locaties dus een museale uitstraling en dat is voor Harenaars erg fijn.

Feestelijk

Waar nodig maakt de commissie gebruik van eigen panelen om het werk op te hangen, maar er zijn ook vitrinekasten. Als eenmaal een expositie is gekozen en ingericht, wordt deze feestelijk geopend met (zo mogelijk) de kunstenaar als stralend middelpunt. Het is trouwens een goede gewoonte om in één expositie het werk van twee kunstenaars tegelijk te tonen aan het publiek. Exposities hebben doorgaans een looptijd van 6 tot 8 weken. Om u een indruk te geven van de exposities in het recente verleden ziet u bij dit artikel enkele affiches waarin ze werden aangekondigd.

Het zoeken naar geschikte kunst is een verdienste van de Commissie Exposities. Soms melden kunstenaars zich zelf, maar vaak wordt er ook echt gezocht in de eigen regio en worden kunstenaars door de commissie uitgenodigd om zich in Haren of Glimmen te laten zien. Als het publiek kunst wil aanschaffen is dat mogelijk. Daarmee sponsoren ze de commissie, die 20% van de verkoopprijs ontvangt als courtage. Dat is één van de inkomstenbronnen van de Commissie Exposities.

Openingstijden

De exposities zijn te zien tijdens de openingstijden van de genoemde locaties in Haren en Glimmen. Echter is in Glimmen altijd één vaste ochtend (woensdag van 10.00-12.15 uur) waar de kunst kan worden bewonderd.

Cursisten

In 'tussenperioden' waarin geen expositie loopt worden de panelen en vitrinekasten goed benut door Open Ateliers Haren. Ook wordt er werk getoond van docenten en leerlingen van de handenarbeidcursussen in het CKC in Haren. Voor hen een mooie kans om zich aan het publiek in 't Clockhuys en De Groenenberg te presenteren.

De commissie zelf

De Commissie Exposities bestaat uit vier mensen, waarbij het vermeldenswaardig is dat één van hen, Josje van Donselaar, in Haren al 38 jaar inzet voor exposities in het dorp. Leden van de commissie hebben affiniteit met kunst en doorgaans een netwerk in Haren en omgeving.

voor: LIEFHEBBERS VAN LEZINGEN

Commissie Letteren en 't Nut goed voor 25 lezingen en 2000 bezoekers

Door: Hein Bekenkamp

In Haren en haar buitendorpen is de Commissie Letteren actief. Maandelijks – buiten de zomermaanden om - organiseert die commissie één of meer lezingen over uiteenlopende onderwerpen. De laatste jaren is een innige samenwerking met het departement Groningen-Haren van 't Nut ontstaan. Daardoor worden de lezingen nog diverser van karakter. Literatuur en beeldende kunst staat hoog op de agenda. In toenemende mate krijgt ook de lokale en streekgeschiedenis aandacht. Dankzij de invloed van 't Nut komen ook allerhande wetenschappelijke, maatschappelijke en culturele onderwerpen aan bod. Buiten de lezingen om bereidt de commissie ook poëzie- en andere culturele projecten voor.

Commissie ging digitaal

De Commissie trekt, samen met 't Nut, tijdens zo'n 25 lezingen een kleine 2.000 bezoekers per jaar. Verrassend genoeg trok het aantal bezoekers tijdens de Coronajaren nog verder aan. Omdat er regelmatig geen fysieke bijeenkomsten gehouden konden worden, heeft de commissie een aantal lezingen vooraf laten filmen en deze via haar

website toegankelijk gemaakt voor het publiek. Waar gemiddeld zo'n 75 bezoekers per lezing de zaal binnenkomen, daar kwam regelmatig een veelvoud op de digitale versie af. Met een absolute top over de opgravingen en geschiedenis van het Klooster Yesse: meer dan 2000 kijkers op de teller.

www.geboektinharen.com

Corona was ook anderszins goed voor de digitale culturele samenwerking. Juist vanwege de onmogelijkheid om met elkaar in een zaaltje een interessante spreker te aanhoren, heeft de Commissie Letteren de website 'Geboektinharen.com' in het leven geroepen. Daar staan niet alleen alle lezingen en andere activiteiten van Letteren op aangekondigd, maar inmiddels ook het programma van ettelijke andere bij de Culturele Raad Haren aangesloten verenigingen, stichtingen en clubs. De website maakte het ook mogelijk om een digitaal boekingsstelsel op te zetten, zodat niet alleen onze commissie, maar ook andere CRH-leden snel en effectief inzicht hebben in het te verwachten aantal bezoekers. Wordt een lezing overboekt, dan komt de intekenaar automatisch op een wachtlijst te staan en krijgt een

seintje wanneer er een plaatsje vrijkomt. Bovendien worden vanuit de website maandelijks Nieuwsbrieven samengesteld en verzonden.

Verschillende zalen

De Commissie Letteren maakte tot voor corona voornamelijk gebruik van de verschillende ruimten in 't Clockhuys in de Harener dorpskom. Omdat de zaal van het naastgelegen Ons Centrum de mogelijkheid bood om meer publiek toe te laten, vinden met name de 'Broodjes met ...' tussen de middag daar plaats. Over het algemeen op de laatste donderdag van de maand. Tijdens die 'Broodjes' komen plaatselijke of regionale schrijvers, historici, dichters en beeldende kunstenaars aan het woord. Het broodjesteam past het aanbod – en dan vooral het beleg – aan aan het onderwerp van de lezing. Andere le-

zingen vinden plaats in de boekhandel van de Coöperatie Boomker.

De lezingen die samen met 't Nut worden georganiseerd, trekken regelmatig volle zalen. De zaal die daar het meest geschikt voor is gebleken, is die van de Ontmoetingskerk in Oosterhaar. Ook tijdens de wat mildere coronaperiodes konden daar dankzij de ruime zaal bezoekers op anderhalve meter afstand van elkaar de lezingen bijwonen.

Dickens Room

Een bijzondere band heeft de Commissie Letteren met de Dickens Room in 't Clockhuys. In Victoriaanse stijl ingericht, herbergt deze ruimte de complete collectie Dickensboeken van de familie Muda. De jaarlijkse Dickenslezing wordt door Letteren voorbereid.

Het Broodjesteam van een Broodje met ... past de belegde broodjes altijd aan bij het onderwerp.

(Foto: Hein Bekenkamp)

Van het Broodje met dichteres René Luth werden opnamen gemaakt voor een digitale lezing.

(Foto: Hein Bekenkamp)

Tijdens de jaarlijkse Dickenslezing werd een toast op de verjaardag van Charles Dickens uitgebracht. (Snapshot uit digitale Dickenslezing, Willem Hoiting)

In de boekhandel verzorgde schrijfster Marjolijn van Heemstra een lezing.

(Foto: Hein Bekenkamp)

Schrijver Pieter Waterdrinker trok veel publiek tijdens zijn lezing in de zaal van de Ontmoetingskerk.

(Foto: Bob de Vries)

voor: LIEFHEBBERS VAN CULTUUR EN ONTMOETING

Culturele activiteiten De Groenenberg Glimmen

Door Miep Romkes

Dorpshuis de Groenenberg bestaat al meer dan 50 jaar. De doelstelling van onze stichting is om de gehele bevolking van het dorp Glimmen te betrekken bij activiteiten die de sociale cohesie in ons dorp ondersteunen. Het dorpshuis biedt ruimte voor wekelijks terugkerende activiteiten aan clubs en verenigingen zoals biljart, toneel, fotoclub, bridge, de quiltclub enzovoorts.

Jeugd

Voor kinderen is er de knutselclub met het limoteam op woensdagmiddag. Eens in het jaar treden kinderen op in een mini playbackshow. Ook de musical van groep 8 van de basisschool wordt altijd gehouden in de Groenenberg. En sinds dit jaar organiseert het Wij-team 1x in de maand een ouder-kindcafé in het voormalige jeugdhonk.

Lezingen

In samenwerking met de commissie Letteren van de Culturele raad organiseren we een keer in de maand Groenenberglezingen op vrijdag-

avond of op donderdagmiddag bij een 'broodje met...'. De lezingen gaan over uiteenlopende onderwerpen zoals muziek, boeken, gedichten, reisverhalen, architectuur, geschiedenis enz.

Op 13 oktober begonnen we met een lezing/workshop Haiku door Saskia de Boer.

8 december volgt een lezing bij een broodje met Madeleine Duran van het voedselbos. In deze lezing blikt zij terug op de historie van het terrein van het voedselbos en kijkt vooruit op wat het Voedselbos te Glimmen kan betekenen voor de toekomst van de lokale gemeenschap. Verder staan

er nog drie lezingen gepland in 2023, waaronder een lezing over Appelbergen gecombineerd met een wandeling. Via geboektinharen.com kun je je voor deze lezingen opgeven.

Exposities

In samenwerking met de expositiecommissie van de Culturele Raad Haren worden in de Groenenberg regelmatig exposities gehouden. De kunstenaars Bas van Delden en Linda van Huffelen openden het seizoen in september en oktober. In november en december exposeert Agnes van Rijen uit Glimmen en de schilderijen van Miep Verlinden-Becker worden in januari en februari tentoongesteld.

Vrijdagavond café

In het Vrijdagavondcafé kunnen dorpsgenoten eens in de twee weken met elkaar van een maaltijd genieten. Deze worden bereid door diverse vrijwilligers. Het begint om 18.00 uur met een drankje en daarna wordt de maaltijd geserveerd. Je kunt je opgeven via vrijdagavondcafe@glimmen.nl. Ook wordt weer het jaarlijkse kerstdiner verzorgd door Karel Verlinden.

Toneel

De toneelvereniging van Glimmen, Glemmini, repeteert op woensdagavond, met eens in het jaar een voorstelling.

Muziek

Mosterdpit is een enthousiast mannenkoor dat op dinsdagavond om de 14 dagen met elkaar zingt o.l.v. Jonne van Bruggen. Zij treden ook op, o.a. tijdens het Appelbergenfestival.

Door het jaar heen worden diverse muziekmiddagen-avonden georganiseerd, op de zondagmiddag of zaterdagavond.

Evenementen

Er zijn ook diverse grotere evenementen, zoals onlangs weer de Pubquiz die door de redactie van de Glimmer'lei wordt georganiseerd. Een jaarlijks terugkerend evenement waar heel veel mensen naar uitkijken. De Tweedehandsmarkt vindt altijd plaats in het voorjaar

Duurzaam Glimmen

Op 7 oktober werd het eerste energiecafé gehouden. Op 2 december kunt u daar weer naartoe. Alle vragen over verduurzaming van de woning kun je hier kwijt. De bijeenkomsten beginnen om 17.00 uur. In het voorjaar van 2023 organiseert Duurzaam Glimmen een grote tweedehands markt waarbij ook de circulaire aspecten van onze economie aan bod komen.

Quilting bee

Dit is een groep vrouwen die eens in de maand bij elkaar komt om te quilten.

Jeu de Boule

Dit jaar is de jeu de boulesbaan gerealiseerd. Iedereen in Glimmen, jong en oud, mag hiervan gebruik maken. Op woensdagochtend is er een groep mensen van start gegaan. We hebben nu dus ook een jeu de boulesclub in Glimmen. Verder komt er nog een spelletjes- of tafeltennistafel te staan.

De agenda van de activiteiten van de Groenenberg staat iedere maand in de Glimmer'lei en is ook te lezen op www.degroenenberg.nl, de website van het dorpshuis.

voor: LIEFHEBBERS VAN DE ONTMOETING

't Clockhuys-Centrum voor Kunst en Cultuur

Door: Rick Berkhof

Het Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC) is gevestigd in 't Clockhuys in Haren, een prachtig pand in Amsterdamse schoolstijl waar ook Forum is gevestigd met haar bibliotheek. Bij het CKC maak je samen met professionele en deskundige docenten Muziek, Beeldende Kunst en Theater.

Samen

Het CKC is er voor iedereen, voor jong en oud en voor alle niveaus. Ook jij bent van harte welkom! Wil je graag muziek maken, dan heb je de keuze uit heel veel verschillende instrumenten maar ook uit allerlei muziekcursussen. En als je van zingen houdt zijn er ook zanglessen in diverse genres. Bij het CKC wordt samenspelen gestimuleerd en daarvoor zijn allerlei ensembles actief in de loop van het seizoen. Samen een prestatie neerzetten en presenteren op bijvoorbeeld ons slotconcert is natuurlijk fantastisch om te doen! Daar kan iedereen aan meedoen, jij dus ook!

Cursussen

Heb je meer met beeldende kunst dan heb je keuze uit veel verschil-

lende cursussen zoals bijvoorbeeld keramiek, modelbouw of stripteekenen. Ook hiervoor geldt dat er voor alle leeftijden en alle niveaus wel een leuke cursus te vinden is. Of hou je toch meer van theater en dans? Samen een musical maken of je eigen talenten ontdekken op het gebied van acteren of dansen? Ook dat kan bij het CKC.

En nog veel meer

Verder worden er elk seizoen presentaties, concerten en voorstellingen georganiseerd.

Daarbij werken we samen met onder meer de Culturele Raad in Haren, Forum Haren, Bedrijvenvereniging Haren en Ondernemend Haren. Ook verzorgen we culturele activiteiten op maat voor het basisschoolonderwijs en woonzorginstellingen waaronder Westerholm. Kijk op onze website www.clockhuys.com en social media (facebook, instagram) welke activiteiten wij in de loop van het seizoen organiseren.

VOOR: WIE DE HARENSE HISTORIE WIL ONTDEKKEN

Harense Historische Vereniging Old Go

Door: Eppo van Koldam

Old Go is de historische vereniging van de voormalige gemeente Haren: de dorpen Haren, Noordlaren, Glimmen en Onnen. De vereniging bestaat ruim 12 jaar en heeft 250 leden. Een jonge vereniging dus die oude en jonge geschiedenis belangrijk vindt. De gebeurtenissen van vandaag zijn de geschiedenis van morgen. Kennis en gegevens worden verzameld en toegankelijk gemaakt worden. Hoe doet de vereniging dat?

Infocentrum

Old Go heeft een eigen infocentrum aan de Oude Brinkweg 12A in Haren dat elke eerste donderdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur geopend is. U vindt daar talloze boeken, krantenknipsels, tijdschriften en ander materiaal. U kunt ook terecht voor vragen en informatie. Old Go beschikt over een grote fotoverzamelingen.

Presentaties

Er worden elk jaar presentaties georganiseerd in buurt- of dorpshuizen of op locatie. Bijvoorbeeld in

een achtertuin, een schuur of een stal; mensen ontmoeten elkaar daar. Op aanvraag kan dat ook bij u thuis. Voorbeelden van presentaties: verhaal van een onderduiker in Haren, de geschiedenis van de Meerweg, Huis De Groninger Punt in Glimmen, Haren aan een ramp ontsnapt (Tweede Wereldoorlog), de Wegen in Haren. Presentaties over Oosterhaar en over de Nieuwlandsweg staan op de rol.

Excursies

Een aantal keren per jaar worden excursies georganiseerd, meestal wandel- of fietstochten. Zo was er een fietsexcursie in Glimmen en een fietstocht langs historische kunstwerken in Haren. Het is de bedoeling om in 2022/2023 een bustocht aan te bieden.

Praat- en fotosessies

Praten over de historie, samen de

geschiedenis beleven zoals van de ijsfabriek de Hoop in Onnen. Of een fotosessie over Noordlaren en de Kromme Elleboog in Haren. Een fotopresentatie en samen de geschiedenis ingaan.

Open Monumentendag

Old Go verzorgt al jaren Open Monumentendag met thema's als "Duurzaamheid", "Monumentaal", "Mijn monument is jouw monument", excursie Hof van Hemmen.

Verenigingsblad Harens Old Goud

Harens Old Goud, een mooie glossy in kleur. Verschijnt twee keer per jaar. Met veel verrassende artikelen en mooie foto's. Artikelen zoals: Lego in Haren, het Kabouterdorp, de Groninger Buitenschool in Appelbergen.

Website www.oldgo.nl

Een website die up-to-date is, met zoekfunctie. Met aankondigingen en verslagen van activiteiten, columns, columns gepubliceerd in Haren de Krant, foto's, scans van adresboeken, scans van uitgaven van het verenigingsblad. Veel informatie over de historie van de voormalige gemeente Haren. Verder scans van boeken van de Harener Historische Reeks, uitgegeven door de Harener Historische Commissie.

PRESENTATIES / LEZINGEN

EXCURSIES

- www.oldgo.nl
- e-mailadres: info@oldgo.nl
- infocentrum
Oude Brinkweg 12a Haren
- verenigingsblad
Harens Old Goud, 2x per jaar
- presentaties (op aanvraag ook bij u thuis), praat-en fotosessies
- excursies, Open Monumentendag
- vraagbaak
- lidmaatschap € 17,50, gezinslidmaatschap € 27,50

VOOR: WIE KENNIS EN WIJSHEID WIL DELEN

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, departement Groningen-Haren

Door: Jan Kamphuis

Op 16 november 1784 werd door Jan Nieuwenhuijzen te Edam de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opgericht. De toenmalige leden hadden als doelstelling om middels hun kennis en financiële middelen bij te dragen aan ontwikkeling van de lagere volksklasse, waarbij de focus werd gelegd op onderwijs en bibliotheken, maar ook werden banken opgericht (Nutsspaarbank).

Het initiatief vond snel navolging in heel Nederland. Zo werd in Groningen op 31 december 1791 het Departement Stad en Lande opgericht door de heren Guyot (oprichter van het Doofstommeninstituut), Trip (jurist) en Van Olm (schoolmeester). Rond 1800 ontstonden in de hele provincie Groningen zelfstandige departementen en ging Stad en Lande verder als departement Groningen met ruim 200 leden. Vele jaren later (in 1975) fuseerde het veel jongere departement Haren (opgericht in 1919) met Groningen.

Momenteel zijn er van de honderden departementen in Nederland nog ongeveer 75 over, waarvan maar liefst 20 in de provincie Groningen. In de stad Groningen zijn geen Nutsscholen en -bibliotheken meer en ook de band tussen het Nutsdepartement en de banken is verbroken, maar diverse gebouwen in de stad zijn nog herkenbaar als zodanig.

Naast bovenomschreven activiteiten werden ook al in een vroeg stadium lezingen aangeboden, waarvoor een

brede belangstelling bestond. De opkomst bedroeg vaak 500 personen, het is echter voorgekomen dat zich duizend mensen in het oude Harmoniegebouw propten!

In de loop der tijd vonden de lezingen plaats in verschillende gebouwen, zoals in het Concerthuis, het afgebroken Boschhuis en De Bonte Koe (CJMV-gebouw). Toen ook 's avonds betaald parkeren aan de diepenring werd ingevoerd (wat voor een avond meer kostte dan de toenmalige jaarcontributie), werd verkast naar Haren. Al met al bleven dus de lezingen over uiteenlopende onderwerpen, af en toe afgewisseld met een concertje en jaarlijks afgesloten met een excursie. De belangstelling daarvoor bleef onverminderd groot.

Het huidige Nutsdepartement Groningen-Haren telt rond de 450 leden, die met name in Haren en Groningen wonen en verspreid over een ruim gebied rondom deze plaatsen. En ruim betekent bijvoorbeeld ook: Delfzijl, Muntendam, Hasselt, Hattem en Blaricum!

Het departement is lid van de Culturele Raad Haren (CRH) werkt al jaren nauw samen met de Commissie Letteren van de CRH. Het departement is coöperant van Boekhandel Boomker, die vanzelfsprekend regelmatig een boekentafel verzorgt bij lezingen.

De lezingen worden gemiddeld bezocht door zo'n 120 mensen, waarvan een gedeelte niet-lid is. Uitschieters als in het verre verleden komen niet meer voor, maar toch zijn er recent

een tweetal malen 450 mensen komen opdagen, waarvan beide keren ongeveer de helft niet-lid was.

Ons programma is tevens te vinden op onze website (nutgroningenharen.nl); en op die van de Commissie Letteren van de CRH (geboektinharen.com) en wordt vermeld in de nieuwsbrieven van Boomker Boeken en de Commissie Letteren. Onze programma's komen tot stand in samenwerking met de Commissie Letteren van de CRH en Boekhandel Boomker.

Recente foto's van gebouwen in Groningen, die ooit eigendom van het Nut waren en van het monument voor Guyot en van een bord in de voormalige Nutsspaarbank in de Ebbingestraat (nu Theologische Faculteit)

Kijk voor de culturele agenda op: geboektinharen.com

Zoeken naar het beste traject Haren-Zuidlaren

Is doorfietsroute een Gordiaanse knoop?

Jeroen Gaasterland (Provincie Groningen) op locatieonderzoek

Luisteren

Jeroen Gaasterland is Omgevingsmanager, maar hij noemt zich liever 'verbinder'. Hij zoekt contact met iedereen, die te maken krijgt met de nieuwe doorfietsroute. Hij nodigt zichzelf uit aan keuken- en vergadertafels. "Niet om te zeggen hoe we het gaan doen of om ziertjes te winnen", zegt hij. "Ik wil vooral luisteren naar meningen en visies. We hebben zelf drie mogelijke trajecten in gedachten en ik wil graag weten welke belangen of bezwaren er leven." Gaasterland merkt dat niemand het hogere doel (meer fietsgebruik) betwist, maar dat er over de uitwerking verschillende opvattingen bestaan.

Meningen ventileren

Als voor je deur een doorfietsroute komt heeft dit particuliere gevolgen (wordt je uitrit gevaarlijk?), maar er is ook impact op de omgeving (moeten er bomen wijken?). Het kan ook voordelen hebben: meer klanten voor je bedrijf en goedkoop woon-werk-verkeer. "Ik luister naar beide meningen en ben in beide kanten van het verhaal geïnteresseerd", zegt Jeroen Gaasterland. Met ProRail wordt onderzocht welke maatregelen nodig zijn om met het fietstraject veilig een spoorbaan te kunnen kruisen. Dat worden kostbare knelpunten.

Wat vindt men ervan?

Haren de Krant heeft alvast zijn oor te luister gelegd in het zoekgebied.

Wilma Tingelaar (Reinhart Orchideeën aan Westerveen, route 2) zegt dat het goed zal zijn voor de bekendheid van haar bedrijf. Bas van Engeland van Camping De Fruitberg in Onnen (Zuidveld, route 1) denkt er net zo over. Hij hoort nu voor het eerst van het onderzoek, maar denkt dat het voor zijn toekomstige campinggasten goed is.

Bommen Berend

Jitske Bruinberg (route 2) wijst erop dat de Hoge Hereweg het laatst overgebleven stukje 'Heerweg Coevorden-Groningen' is waar Bommen Berend overheen is getrokken (1672). "Daar moeten

we zuinig op zijn", zegt ze. Ze denkt dat het huidige fietspad te smal is en dat er veel conflicten zullen zijn tussen gebruikers: uitritten, auto's, recreatie, fietsers, wandelaars, ruiters, honden, spelende kinderen. Vooral nabij Paviljoen Appelbergen. "Het wordt een gevaarlijke route", zegt ze. Zij denkt dat het traject beter langs de Rijksstraatweg en Zuidlaarderweg kan worden aangelegd (route 3). Ook Plaatselijk Belang Glimmen heeft al met Gaasterland aan tafel gezeten. Zij zien de driesprong Hoge Hereweg/Nieuwe Schoolweg als een gevaarlijk punt. Dat is het nu reeds, zegt men.

Wie online al iets kwijt wil kan kijken op www.stemvanprovinciegroningen.nl (kijk bij plannen). Reageren kan tot 2 januari 2023.

De Provincie Groningen wil het fietsgebruik stimuleren, omdat dit goed is voor het klimaat en de volksgezondheid. Men wil fietsers met 'doorfietsroutes' meer ruimte geven op de doorgaande trajecten van en naar de stad Groningen. In 2023 moet duidelijk zijn waar de doorfietsroute Haren-Zuidlaren komt te liggen (kosten: 4,6 miljoen, 3-5000 fietsers per dag). Een Gordiaanse knoop, want de optionele routes gaan allemaal door kwetsbaar gebied waar wakkere en kritische mensen wonen.

De opties

De Provincie heeft meerdere optionele routes bedacht, die door twee gemeenten en twee provincies lopen. De genoemde routes mag je zien als de grote lijnen. De globale optie-routes starten op het kruispunt Jachtlaan-Onnerweg.

• Route 1;

Globaal via Onnerweg en Feland naar Onnen. Daarna via Noordlaren naar Zuidlaren. Kruist spoorbaan.

• Route 2*:

Globaal via Scharlakenhof, Westerveen en Viaductweg naar

Hoge Hereweg (zandpad) en door het bos naar Noordlaren en Zuidlaren. Kruist spoorbaan.

• Route 3:

Globaal langs de Rijksstraatweg door Glimmen, dan via de Zuidlaarderweg naar Noordlaren en Zuidlaren. Kruist spoorbaan.

*Kanttekening bij route 2: om een gelijkvloerse spoorwegovergang te vermijden zou deze route ook over het viaduct geleid kunnen worden en dan via Gieselgeer naar Onnen om aan te sluiten op route 1.

Fietsersbond heeft 4e route

Bill Morris en Jan Rake van de Fietsersbond Groningen staan vierkant achter het plan van een doorfietsroute, maar zien een gelijkvloerse kruising met het treinspoor niet zo zitten. Daarom hebben ze een 4e route bedacht en aan de Provincie voorgelegd. Bovendien zien zij de route via Onnen als onhaalbaar, omdat deze zal conflicteren met bomen. De vraag of pedelecs geweerd zouden moeten worden of dat er een snelheidsbeperking zou moeten gelden op de doorfietsroute is binnen de Fietsersbond nog een discussiepunt.

Bill Morris (links) en Jan Rake van de Fietsersbond.

• Route 4 (Fietsersbond)

Vanaf Jachtlaan en Onnerweg naar Scharlakenhof, via Westerveen naar Viaductweg (brug over het spoor nemen), dan rechtsaf de Dalweg op en in de eerste bocht recht door een doorsteek maken naar de Hoge Hereweg.

Tijdpad

De Provincie zal na verwerking van feedback rond mei/juni 2023 een voorkeursroute presenteren (online en tijdens informatieavonden). Naar verwachting wordt de keuze definitief in de zomer van 2023, aldus Jeroen Gaasterland.

Cijfers

De Provincie heeft eerder dit jaar een enquête gehouden onder 389 fietsers op het bestaande traject Haren-Zuidlaren. 27% van hen was onderweg tussen huis-werk. 24% tussen huis en school. 47% reed op een e-bike, 24% op een race- of hybride fiets. Iets minder dan 10% beklagde zich over de onderlinge snelheidsverschillen.

Daniela Rickert en
Maaïke Voorintholt

RUBRIEK

We groeien door! We gaan verder en blijven gezond bij Tandartsenpraktijk Haren.

Tandartsenpraktijk Haren
Warmoltslaan 1
050-5345085
www.tandartsenpraktijkharen.nl

G E B A R E N T A A L

In mei 2021 zijn wij van onze tweekamerpraktijk aan de Rijksweg 204 in Haren verhuisd naar onze mooie nieuwe praktijk aan de Warmoltslaan 1 te Haren. Deze nieuwe omgeving bood plaats aan vijf behandelkamers. Sindsdien gaat de aanmelding van nieuwe patiënten door en ook de verwijzingen betreffende angstige kinderen die tandheelkundig behandeld moeten worden. Voor deze patiënten starten we met angstreductie behandelingen en op indicatie behandelingen met sedatie of algehele narcose. Deze behandelingen nemen nog steeds toe.

Dat heeft in ieder geval er toe geleid dat de drie voor u en ons al bekende tandartsen, Marion Smulders-Ornée, Marije van Roon en Marlot van der Valk, een dag extra bij ons in de praktijk zullen gaan werken. Er ontstond nog een ander gevolg. Zelfs de vijf behandelkamers boden niet genoeg ruimte om onze verschillende behandelingen en expertise goed aan te kunnen bieden.

Daarom is er afgelopen september een zesde behandelkamer met een kleine wachtruimte gerealiseerd op de eerste verdieping van onze praktijk. Gewoon eerst de trap omhoog en u bent er!

Behandelkamer zes gaat vooral gebruikt worden door onze preventie assistenten en mondhygiënisten. Wij hebben geprobeerd om ook deze kamer weer in te richten in de gemoeidelijke, ontspannen sfeer en het comfort dat u van ons gewend bent. Doordat deze ruimte nu boven gebruikt kan worden, zijn we ook in staat geweest om op de begane grond een rustkamer in te richten. Patiënten die onder sedatie of algehele narcose zijn behandeld kunnen hier samen met ouders voor of na de behandeling verblijven.

Met deze veranderingen hopen we u ook de komende periode weer van dienst te zijn en in staat om in alle verschillende behoeftes, van

de reguliere controle tot en met een behandeling onder narcose, te voorzien.

Tot ziens!

Team Tandartsenpraktijk Haren

Openingstijden

Ma/Di/Wo/Vr	08:00-17:00
Do	08:00-21:00

Blij met erkenning gebarentaal

Nederlandse gebarentaal is sinds 1 juli 2021 een officiële taal geworden in Nederland! "Dat is fantastisch" zegt Marijke Ufkes uit Haren. Naast haar werk met dove cliënten is ze ook een aantal keren gebarentaal tijdens de intocht in Haren geweest. De tolk Nederlandse Gebarentaal, die altijd op het podium stond tijdens de Sinterklaasintocht is dit jaar niet meer beschikbaar. Marijke vroeg zich af: gaan er dit jaar nog gebarentaal-pieten mee? Die traditie moet blijven vond ze. Daarom zet ze zich dit jaar opnieuw in als vrijwilliger bij de om een tolk Nederlandse Gebarentaal op het podium te krijgen en de gebarentaal-pieten in Haren te behouden. En dat is gelukt. De intocht is op 19 november van 13.30-15.00 uur.

19 nov
Concert H. Nicolaaskerk
Op zaterdag 19 november a.s. geeft het Kamerkoor Peize o.l.v. dirigent Pieter Bosma een concert in de H. Nicolaaskerk, Irenelaan 2 te Haren. Het koor zingt werken van onder andere John Rutter, Anton Bruckner, Sir Edward Elgar en Eliza Gylkison. Verder werken aan dit concert mee: Robert van de Roer (pianobegeleiding koor), en er worden instrumentale intermezzi verzorgd door Robert Jan van der Feen (dwarsfluit) samen met Dirk Hoogstede (orgel) met muziek van Bach, Händel en Debussy. Van 20.00-21.15 uur uur. Entree gratis. Deurcollecte.

2 en 3 dec
Gedichtjes bij Wereldwinkel
Op 2 en 3 december van 14-17 uur is er een dichthulp aanwezig in de Wereldwinkel aan de Hortuslaan in Haren. Deze maakt persoonlijke gedichten bij cadeautjes die in de winkel worden aangeschaft.

19 nov
Energiebewuste actie van start
Op zaterdag 19 november vanaf 13.00 uur is Duurzaam Haren te vinden in 't Clockhuys. Samen met publiek zal men op een beeldscherm de landelijke start van de actie 'Samen de winter door' bekijken. Die actie gaat over energiezuinig leven. Er zijn ook energiecoaches aanwezig, net als coöperaties Zonneweide Glimmen, Energiek Maarwold en Energiek Oosterhaar. Een www.samendewinterdoor.nu

9 dec
Dansen en zingen met ouderen
Stichting Clockhuys Plein organiseert wat leuks op het Clockhuysplein te Haren.
*Dans op Recept, een workshop op 9 december 2022 van 14.00 - 16.00 uur. De professionele dansdocenten van Dans op Recept bieden wekelijks danslessen speciaal voor mensen met Parkinson, niet-aangeboren hersenletsel of chronische pijn.
*Meezingcafé 15 december 2022 - 14.00 - 16.00 uur. Live muziek, heerlijke evergreens en een hoop gezelligheid zijn de ingrediënten van het Meezingcafé! Iedereen kan uit volle borst meezingen met Ede Staal, The Rolling Stones of misschien wel een eigen verzoeknummer.

Prikbord Haren

Kunst, cultuur, sport en andere dorpsdingen

10 dec
Wedstrijd Zwemclub Haren
Op zaterdag 10 december om 16:00 uur organiseert Zwemclub Haren een wedstrijd in Scharlakenhof te Haren. Wedstrijdzwemmers van onze club nemen het op tegen andere clubs. We nodigen u van harte uit om te komen kijken! Zwemclub Haren is een zwemclub voor alle leeftijden, voor iedereen met een zwemdiploma, beginners en gevorderden. Wilt u een keer meezwemmen onder leiding van een gekwalificeerde trainer? Kijk voor de trainingstijden op www.zcharen.com.

Vitaliteitstraining Senioren
Elke vrijdagochtend (van 11:45 tot 12:45 uur) wordt er gegymd in de grote zaal van Het Clockhuys. "Onder leiding van een enthousiaste Pamela, bewegen wij ons op de maat van hele prettige muziek en er is aandacht voor elke deelnemer wat hij/zij kan om mee te doen" aldus Nico, deelnemer van het eerste uur. Kom langs, doe mee, en sluit af met een kopje koffie! (voor meer info: voorzitter@hsv-haren.nl)

Voor actueel
culturaanbod kijk op
geboektinharen.com

26 nov
Sinterklaas in Oosterhaar
Sinterklaas komt dit jaar weer naar Oosterhaar op zaterdag 26 november, met een optocht en een echt orkest! De tocht begint om 18.00 uur en we verzamelen ons om ± 17.45 uur bij het winkelcentrum aan het Anjerplein. De route zal via de Anjerlaan, Ridderspoorweg, Mellenssteeg, Kamperfoelieweg, Clematisweg, Tussenziel en de Heesterlaan weer terug naar het Buurthuis. Tussendoor mag iedereen nog aansluiten.

17 dec
Kerstmarkt Borgheerd
Op zaterdag 17 december van 11.00-19.00 uur is er een gezellige kerstmarkt in Borgheerd, dewoonvorm aan de Kerkstraat (tegenover Albert Heijn). U treft er 'kerstingetjes', worst, bloemen, Rad van Fortuin en ander leuks. VIP-gast: de kerstman.

Deze rubriek is mogelijk gemaakt door een bijdrage van Groene Parel (Gemeente Groningen). Richt u zich op Haren of bent u in Haren, Glimmen, Onnen of Noordlaren gevestigd? Stuur dan uw kopij (maximaal 75 woorden) aan: redactie@harendekrant.nl. Plaatsing is gratis. Inzenden kan tot de 10e van de maand.

Mogen wij jouw huis inrichten?

Bij ons vind je alles op één adres als het gaat om woninginrichting.

Raamdecoratie

Kerst

Meubels

Vloeren

Wandpanelen

Wat wij doen?

- ✓ Stylist aan huis
- ✓ Inmeten
- ✓ Monteren
- ✓ Kleuradvies

Maatwerkkasten

Wat wij bieden?

- ✓ Buitenzonwering
- ✓ Deuren
- ✓ Gordijnen
- ✓ Horren
- ✓ Verlichting
- ✓ Woonaccessoires

Verf en behang

KlusWijs Haren

Felland Noord 9 • 9753 TB Haren • Tel. 050 - 534 75 44
www.kwwonen.nl • info@kwwonenharen.nl

Openingstijden

ma t/m do	9:00 tot 18:00
vrijdag	9:00 tot 20:00
zaterdag	9:00 tot 17:00
zondag	gesloten
Vanaf 1 december sluiten wij op vrijdag avond om 18:00	

Podcast 'Er is geen feestje'

Luisterdocument over Project X

Job Cohen, in 2013 leider van het onderzoek naar de rellen van Project X in Haren (2012), oordeelt na tien jaar een stuk milder over het optreden van burgemeester Rob Bats en de politie dan hij destijds in zijn eindrapport liet noteren. Dat gevoel onthult hij in de podcast 'Er is geen feestje' van Wouter Holsappel en Thijs Faber (foto) van stadsomroep RTV OOG. Rob Bats stapte op, maar wat Cohen betreft heeft hij het helemaal niet zo slecht gedaan.

Analyseren

De vierdelige podcast maakt het mogelijk om dit kleine stukje Harense geschiedenis te bewaren. Geluiden van brekend glas, vuurwerk en schreeuwende mensen worden afgewisseld met beschouwende interviews met relschoppers, ooggetuigen en deskundigen. Deze mix geeft de luisteraar het gevoel weer even terug te zijn in het strijdgevoel van 21 september 2012 en om tegelijk in alle rust te analyseren wat er nou precies is gebeurd. En vooral: wie er nu voor zorgde dat de sfeer in het dorp rond 20.00 uur radicaal omsloeg van 'straatfeest' naar 'rellen'. "Laten we niet vergeten hoe heftig het was", zegt Wouter Holsappel. "Er hebben ME-ers huilend op de grond gezeten. Toetaal overrompeld."

Spijt

De makers kwamen door toeval ook in contact met Thomas, een rapper uit Groningen, die zich als 17-jarige had laten meeslepen

en zich te buiten is gegaan aan vernielingen en plundering van Albert Heijn aan de Kerkstraat. Hij vertelt hoe het zover kon komen met gevoelens van spijt en schaamte. "Ik had niet in de gaten wat ik de mensen aandeed, ik heb mensen de stuipen op het lijf gejaagd", zegt hij. Thomas roofde rookwaren en vernielde van alles. "Toen ik 's nachts naar huis ging heb ik in ruil voor een doos sigaren een lift van iemand gekregen", zegt hij. De volgende ochtend werd hij wakker en had spijt.

Bats: nee.

Holsappel en Faber: "De straatgeluiden en verhalen van getuigen waren ons niet genoeg", zegt Faber. "We wilden analyses. Dat maakt het document pas echt compleet." We horen o.a. criminoloog Henk Ferwerda vertellen over het gedrag van mensen (zoals hooligans), waarin op onverklaarbare wijze de sfeer kan omslaan naar geweld. Die avond verloren burgemeester, politie en adviseurs in

Wouter Holsappel (links) en Thijs Faber

het gemeentehuis de greep op de gebeurtenissen. Er waren enkele tegenvallers voor de makers: de politie wilde niet meewerken aan de reconstructie. "Balen", zeggen ze. "Gelukkig hebben we wel een sectorhoofd mogen spreken.

Burgemeester Rob Bats wilde niet meewerken. Heel jammer, het is toch zijn plicht om ook na tien jaar te vertellen hoe hij heeft gehan-

Naam van de podcast: 'Er is geen feestje'. Te vinden op Spotify en alle grote podcastplatforms.

deld?" Merthe, waar alles mee begon, wilde ook niet. "Maar ze heeft de podcast wel beluisterd en vond het interessant", aldus Holsappel.

Traumatisch?

Na maanden intensief interviewen, uitwerken van transcripties en bouwen aan 'het verhaal' werd het vierluik in september en oktober online gezet. "We hebben veel reacties gehad", zegt Faber. Holsappel: "En het interessante is: slechts 10% van de luisteraars komt uit de regio Groningen." En dat gegeven past wel wat bij de indruk die de makers hebben: Haren herinnert zich Project X wél, maar daar is dan alles mee gezegd. Voor een kleine groep mensen leeft het verhaal echter voort als trauma. Die vergeten het nooit.

Rob Bats en Oscar Dros.

Job Cohen in het gemeentehuis van Haren: streng.

Thomas was relschopper streng.

In memoriam Stokoude beuk bij Huize Welgelegen is niet meer

Een reusachtige en stokoude beuk bij Huize Welgelegen in Glimmen is onlangs plotseling ter ziele gegaan. De boom met een stamdikte van minstens een meter werd uit zijn lijden verlost op verzoek van de gemeente.

De eigenaar van Huize Welgelegen betreurt het, dat de boom moest worden geveld. Hij zegt dat

de gemeente hem onlangs heeft verzocht een noodkap te laten uitvoeren, omdat de boom een gevaar was voor passerend verkeer op de Rijksstraatweg, met name fietsers. De boom werd ziek door zwam en die veroorzaakte fatale wortelrot. Eind oktober ging de kettingzaag erin en verdween deze markante beeldbepaler voor altijd.

Al begin 20e eeuw beeldbepalend bij de entree van Glimmen

Taxateur van Groningen, uw taxateur als u een taxatierapport nodig heeft bij

- verbouw woning
- aankoop woning (bestaande woning, nieuwbouw woning en woning voor verhuur)
- oversluiten hypotheek
- overbrugging ivm aankoop andere woning

www.taxateurg groningen.nl
info@makelaarharen.nl
050 5344911

Villa Volonté

appartement te koop/te huur 150m²

Zeer ruime living met groot balkon, 2 badkamers, eigen garage.

Het geheel is in perfecte staat.

De villa, Verlengde Hereweg 189, ligt in de groenste buurt van Groningen op de rand van Haren met busstop voor de deur.

KOOP
Vraagprijs € 675.000
Bezichtiging via
Verver Jet Winters makelaars
050-5340515

HUUR
Bel met hr. Battjes
06 305 37 557

MAAKT U EEN VRIJBLIJVENDE AFSPRAAK MET ONS ?

REVIEW VERKOPER

WE ZIJN HEEL EERLIJK EN OPEN MET ELKAAR IN GESPREK GEGAAN. DAT VOELDE ERG FIJN.

Gemiddeld beoordelingscijfer Funda:
9,4 voor verkoop
9,6 voor aankoop

REVIEW KOPER

IK HEB UNISTEE ERVAREN ALS EEN DESKUNDIGE EN BOVENAL TOEGANKELIJKE MAKELAAR.

Unistee Makelaars | Kromme Elleboog 44 | 9751 RE Haren
050-5352020 | www.unistee.nl | info@unistee.nl

Winschoterweg 1a
9723 CG Groningen
Tel. 050-5412112
info@simmeren.nl

Het betrouwbare adres voor al uw ijzer & metalen!

De hoogste dagprijzen voor uw ijzer en metalen!

Betalingen contant of op rekening!

Gratis plaatsing van containers voor zakelijke klanten en agrariërs!

Dagelijks geopend voor bedrijven en particulieren

maandag t/m vrijdag van 7.45 tot 16.30 uur
zaterdag van 8.00 tot 12.00 uur

Voor meer informatie zie:

www.simmeren.nl

Doorfietsroute Zuidlaren-Haren: denk en praat mee!

De bestaande doorfietsroute van Groningen naar Haren wordt op termijn doorgetrokken naar Zuidlaren. Dat betekent dat werkenden en scholieren vanuit Zuidlaren en omgeving straks op een snellere en veiligere manier naar Haren en Groningen kunnen fietsen.

Doorfietsroute

Doorfietsroutes hebben een paar extra's die fietsen nog aantrekkelijker maken. Het zijn ruime en goed onderhouden fietspaden waar fietsers zoveel mogelijk voorrang krijgen op kruispunten.

Denk met ons mee

Iedereen die mee wil denken over de nieuwe fietsroute kan tot 2 januari 2023 reageren via stemvanprovinciegroningen.nl.

Of praat mee in de klankbordgroep. Meer informatie daarover staat op:

www.provinciegroningen.nl/doorfietsroute-zh

Meer informatie?

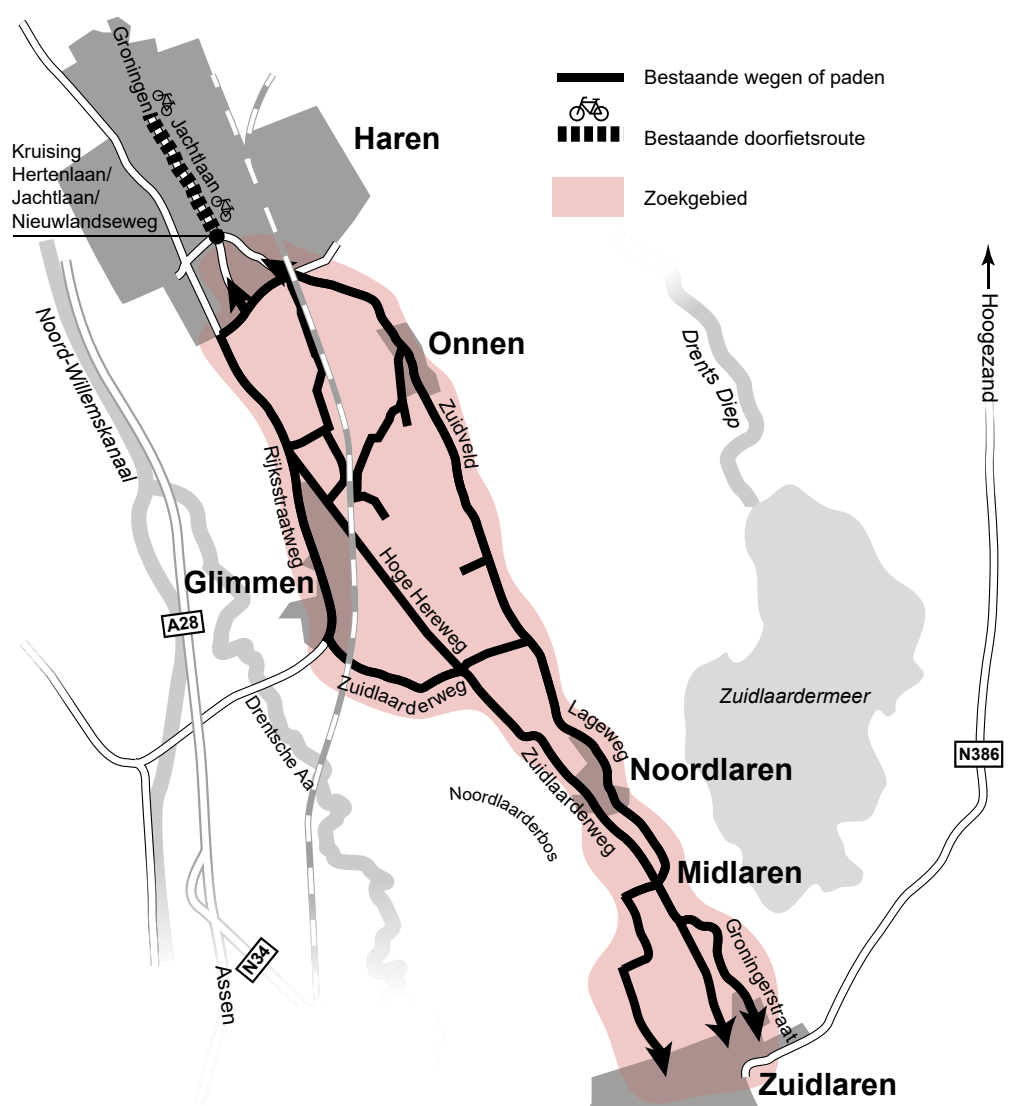
Neem dan contact op met Jeroen Gaasterland, omgevingsmanager van de provincie Groningen. Telefoon: 050 - 316 4911

E-mail: doorfietsroute-zh@provinciegroningen.nl

www.provinciegroningen.nl/doorfietsroute-zh

stemvanprovinciegroningen.nl

Harenaars creëren Beertje Basta in boekvorm

Kunstenares Henriëtte Jacobs uit Haren is de geestelijk moeder van Beertje Basta en ze las haar zelf geschreven verhaaltjes voor aan haar kleinkinderen.

Nu die wat ouder zijn hebben zij haar gevraagd of ze de verhaaltjes niet eens in boekvorm wilde vastleggen en uitgeven. Ze zocht contact met een andere Harenaar,

Jan Eijkenaar, oud-docent van het Kunstencentrum in 't Clockhuys te Haren. Hij bedacht een variant op het Droste-effect, want maakte tekeningen voor het boekje, waar-

in weer schilderijen van Henriëtte Jacobs zijn verwerkt. Het resultaat is een vrolijk voorleesboekje voor kinderen van 4-10 jaar waarin het eigenwijze beertje Basta de hoofdrol speelt. Het is verkrijgbaar bij de boekhandels Bruna en Boomker in Haren. De oplage is beperkt.

Afscheid nemen in

Crematorium **Ommeland en Stad**

Eelderwolde

- ✓ vier opbaarkamers
- ✓ een sfeervolle foyer
- ✓ een familiekamer
- ✓ grote en lichte ceremonieruimte met 156 zitplaatsen
- ✓ park van 4 hectare geschikt voor asbestemming
- ✓ één tarief voor afscheidsceremonies

Crematorium **Ommeland en Stad**

Borchsingel 47
9766 PP Eelderwolde
T (050) 21 11 936
E info@crematoriumommelandenstad.nl
I www.crematoriumommelandenstad.nl

Douwe poetst weer auto's in Haren

Aan de Middelhorsterweg brandt weer licht op nummer 30. Douwe Heida (38) is na een afwezigheid van tien jaar terug in Haren met zijn autopoetsbedrijf. Tot 2012 was hij gevestigd in het pand van Total Peter Winterwerp. Toen verdween hij even van de radar om andere dingen te doen. Hij werd havenmeester in Heeg, maar de reistijd vanuit zijn woonplaats Assen brak hem op den duur wel op. Hij begon

opnieuw een autopoetsbedrijf op een industrieterrein in Groningen, maar dat was wel een beetje uit de route; geen zichtlocatie. "Ik heb goede herinneringen aan Haren", zegt Heida. "Ik kreeg de kans om het pand aan de Middelhorsterweg te huren en daar krijg ik nu weer veel klanten die ik van vroeger ken." Heida gaat veel verder dan het simpel wassen van auto's. Hij poetst ze, zodat ze in een show-

room niet zouden misstaan. Met Peter Winterwerp van Total werkt hij op verschillende manieren samen. Zo werkt Hidde, bekend van Total, af en toe bij Douwe. Bovendien maakt hij gebruik van de hogedrukspray van Total, omdat dit op zijn eigen locatie niet is toegestaan. Zie ook www.douwesautopoetservice.nl

Gesprekken op het bankje bij de dorpskerk

Deze maand: Michiel Pronk (39) predikant van de Gorechtkerk.

Foto door: Yvonne Flikkema-Arents

Heb je als volwassen man wel eens gehuild en waarom gebeurde dat?

Antwoord: "Bij grote gebeurtenissen overvalt mij soms het verdriet om mijn vader, die ik al verloor toen ik 16 jaar was. En laatst, toen ik een uitvaart bezocht van een vader van kinderen, die een einde aan zijn leven had gemaakt. Hullen is voor mij: de greep op mijn emoties verliezen. Dat doe ik liever niet."

Ervaar jij de aanwezigheid van God?

Antwoord: "In gesprekken met mensen, als er zomaar grote verbondenheid ontstaat. Maar ikervaar het ook als ik door de natuur fiets. Verwondering is voor mij namelijk een religieuze beleving."

Als jouw kind vraagt waarom je lief bent voor dieren, maar tegelijk dieren opeet, wat antwoord je dan?

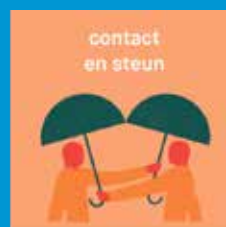
Antwoord: "Dat is een goede vraag van haar. Ik heb daar moeite mee. Consumptie van vlees vind ik best problematisch, maar ik doe het wél. Ik ben geen vegetariër, maar laatst zei mijn oudste zoon dat hij minder vlees wil gaan eten en daar gaan we dan wel weer in mee."

Dank je Michiel, fijne dag verder.

humanitas

Groningen

Kun jij een steuntje in de rug gebruiken?
Of wil je als vrijwilliger aan de slag?

contact
en steun

mantelzorg
ondersteuning

geldzaken en
administratie

opvoeden
en opgroeien

begeleiding
vluchtelingen

omgaan
met verlies

Vind ons elke woensdag van 14.00 tot 15.30 in de Forum bibliotheek in Haren. Ook voor vragen op het gebied van thuisadministratie kun je hier terecht, zoals het invullen van formulieren of hulp bij moeilijke brieven.

humanitas.nl/groningen

050-3126000

mip.groningen@humanitas.nl

Dag Michiel. Reageer jij primair of secundair?

Antwoord: "Secundair. Ik denk graag na voordat ik iets zeg, dat geeft vaak een beter resultaat. In het algemeen zou het goed zijn als mensen eerst proberen de ander te begrijpen, voordat men iets zegt. Dat gebeurt nu niet altijd."

Wat moet ik doen om jou in je ziel te raken, positief of negatief?

Antwoord: "Je kwetst me als je me niet vertrouwt en mijn motieven ter discussie stelt. En je raakt me positief als je erkent dat je eerder eens een vergissing hebt gemaakt. Fouten maken is heel menselijk en ik zie het niet als falen. Dus vind ik het zelf nooit zo moeilijk om aan

niemand te zeggen: 'Laatst had ik het bij het verkeerde eind.'"

Vind je het niet vreemd dat mensen vaak op jonge leeftijd keuzes voor het leven moeten maken, zoals het huwelijk of opleiding?

Antwoord: "Ja, dat is het wel een beetje. Er wordt op kinderen al vroeg druk gelegd op een schoolkeuze. Je ziet dat veel mensen later toch een ander beroep kiezen en dat vind ik dapper. Ja, als je het hebt over het huwelijk; soms is het beter daar een eind aan te maken en dat respecteer ik. Maar ik vind het ook heel mooi als mensen elkaar juist trouw blijven in moeilijke tijden en bij elkaar blijven."

De (herfst)wind door de woningmarkt? Absoluut niet!

Het is inmiddels november, de klok is een uur verschoven en de donkere dagen staan weer voor de deur. De tijd van het jaar dat we allen weer naar binnen gaan om bij het haardvuur te zitten na een boswandeling, genieten van al het moois dat de herfst te bieden heeft en waarin het interieur van het huis belangrijker wordt dan in het buitenseizoen.

De berichtgeving over de veranderende woningmarkt in de media zal ook u vast niet ontgaan. De gestegen gasprijs, de veranderde hypotheekrente en de omstandigheden in Oekraïne hebben ervoor gezorgd dat men even wilde afwachten. Het schijnt dat een mens gemiddeld 66 dagen nodig heeft om aan veranderende omstandigheden te wennen. Inmiddels zijn deze verstreken.

Wij hebben de afgelopen weken een verdubbeling in het aantal bezichtigingen geconstateerd en kijken terug op een toename in het aantal succesvolle aan- en verkooptransacties. Steeds meer mensen nemen contact op om vrijblijvend eens met ons kantoor van gedachten te wisselen over de waarde en over de verduurzamingsmogelijkheden van de eigen woning. Wij zien de laatste 6 weken van het jaar met frisse energie tegemoet om ook u van dienst te kunnen zijn bij de zoektocht naar een nieuw onderkomen om van te genieten, want dat is belangrijk in deze tijden.

NIEUW IN VERKOOP

Heide en Watersteeg 25 Haren - € 1.455.000 k.k.

Rijksstraatweg 270 Haren - € 965.000 k.k.

De Savornin Lohmanlaan - € 895.000 k.k.

Hoofdweg 28 Eelde - € 735.000 k.k.

Met ons team van specialisten bent u verzekerd van een optimale dienstverlening, waaronder;

- + Eerder op de hoogte van nieuw woningaanbod
- + Bespaar tijd, geld en zorgen
- + Alle kennis onder één dak
- + Voorrang bij bezichtigingen

Graag nodigen we u uit voor een vrijblijvend gesprek bij u thuis.

Stille verkoop

Wist u dat wij een stille verkoop hebben? Dit zijn veelal bijzondere objecten die niet op de markt komen. Wij zoeken binnen ons netwerk naar een geschikte koper voor o.a.:

- 2 NSW landgoederen in de kop van Drenthe
- Vrijstaande villa aan het Zuidlaardermeer
- Saksische woonboerderij in Anloo
- Rijksmonumentale boerderijvilla nabij Haren
- Riante halfvrijstaande jaren '30 woning aan de Onnerweg

Neem voor meer info contact op met ons kantoor.

*Goed wonen,
goed leven.*

Alfred
makelaars & adviseurs

Doe een gratis
waardebepaling
van uw woning

Exclusief Wonen Nederland

Vestiging Haren
Rijksstraatweg 233
9752 CA Haren
050 534 45 33
welkom@alfredbakker.nl
www.alfredbakker.nl

Is het oplichting of windhandel?

Eind oktober heeft de politie bij Huize Maarwold twee mannen gecontroleerd, die op onaangename wijze hun diensten hebben aangeboden aan ouderen. Het ging daarbij om het repareren of reinigen van meubels. Daarvoor worden op dwingende wijze hoge tarieven gevraagd én cash geïncasseerd. Daarbij werd gezegd dat mensen moeten betalen, omdat ze anders hun stoel of bank niet terugkrijgen.

Het bedrijf handelt onder de naam Brink Meubelonderhoud. Op ons verzoek om informatie kwam geen reactie en de website die op de folders wordt vermeld is uit de lucht. Dat alles is nog geen reden om te spreken van oplichting. Waarschijnlijk overtreden de mannen ook geen wet, maar hun handelswijze wordt wel als zeer onaangenaam en overrompend ervaren, vooral door ouderen.

Navraag bij een gerenommeerde meubelreiniger (Chem Dry) leert dat de tarieven die Brink Meubelonderhoud in Haren heeft berekend extreem hoog zijn.

Reinigen kleding:
richtprijs € 25,00
(bij Brink € 880,00)

Reinigen fauteuil:
richtprijs € 150,00
(bij Brink € 1350,00)

In september hebben ouderen in Hoogkerk bezoek gehad van meubelstoffeerders, die waarschijnlijk diefstallen pleegden. Gedupeerden deden daarvan aangifte. Het is niet duidelijk of het hier gaat om dezelfde personen gaat. Ook inwoners van Haren hebben aangifte gedaan bij de politie, maar dan van oplichting. De zoon van één der gedupeerden hoopt dat berichtgeving in Haren de Krant mensen bijtijds kan waarschuwen. **Teken geen overeenkomsten met meubelreinigers of -stoffeerders die u niet kent.**

Colofon

Jaargang 28 nummer 10
november 2022
Oplage: 40.000 exemplaren

De krant verschijnt in 2022 op de volgende data.

18 januari, 15 februari,
15 maart, 19 april, 17 mei,
24 juni, 23 augustus,
20 september, 19 oktober,
15 november, 20 december.

In juli is er geen krant.

Redactie/uitgever:

Hein Bloemink Close-Up Media
Groningen, tel: 050-5276133
redactie@harendekrant.nl

Adverteren?

Zie www.harendekrant.nl
(over ons/adverteren)
Tarieven v.a. € 103,00

Opmaak:

1609bold, Zuidlaren

Druk:

Hoekstra Krantendruk

Geen krant ontvangen?

Haal een exemplaar bij TinQ
Kerklaan 37, Total Haren Rijks-
straatweg 227, Pater Schoenre-
paraties Meerweg 5 of Boekhan-
del Boomker, Raadhuisplein 7
in Haren.

Verspreiding:

De verspreiding in Haren
duurt drie dagen. De regio
is zeven dagen later bezorgd.
Haren, Onnen, Glimmen,
Noordlaren, Zuidlaren, Vries,
Eelde, Paterswolde, Groningen-
Zuid (o.a. Wijert, Wijert-Zuid,
Corpus, Helpman, Ter Borch,
Piccardthof, Klein Martijn)

Heiko Jan | Mein
fysisch chemicus, Haren

WETENSCHAP &
SAMENLEVING

Ontregelende stikstofregels

Onlangs bepaalde de Raad van State dat er geen vrijstellingen meer verleend mogen worden voor bouwprojecten waarbij stikstof kan vrijkomen. Voor omgevingsvergunningen, moet de stikstofemissie en invloed op de natuur worden bepaald. Nabij Haren is dat bijvoorbeeld het Drentsche-Aa-gebied en het natuurgebied richting Zuidlaren (Natura-2000-gebieden). Zo'n 'stikstofrapportage' kan worden opgesteld door (schaars te vinden) ecologen, die dat doen volgens een zogeheten AERIUS-berekeningsmethode. Daarna volgt goedkeuring door de overheid en een vergunning, tenzij er alsnog bezwaar en beroep wordt ingesteld. Inmiddels zijn we bekend met de stikstofproblematiek en dat stikstofverbindingen de natuurlijke voedingsbalans verstoren, waardoor planten uitsterven, gaan woekeren of dieren leefgebieden kwijtraken. Daarbij reageert nitraat, nitriet of ammoniak ook met water, waardoor 'verzuring' optreedt. Meestal ontstaat later wel weer een natuurlijk evenwicht (homeostase) voor planten en dieren, maar dat wordt door de omvang van dit milieuprobleem niet verwacht.

Bij de bouw gaat het vooral om vorming van stikstofoxiden door verbrandingsprocessen met lucht, dat voor 78% uit stikstof bestaat. Hoofdzakelijk

wordt gekeken naar verkeer en vervoer, machines, verwarmingsinstallaties, gebruikspaaratuur zoals gasbranders, of stikstofhoudende (chemische) bouw of lijmstoffen. Toch zal nooit de totale stikstofemissieketen van productie tot eindgebruik berekend worden en blijft het een schatting. Bovendien is neerslag gericht op een gebied van maximaal 25 km. Daarbij komt dat veel bouwbedrijven tegenwoordig al elektrische machines en apparatuur hebben. Ook worden meer duurzame materialen toegepast en zijn verwarmingsinstallaties schoner. Zinvoller is een totaalberekening van alle bouwactiviteiten per gebied, dat veel tijd en kosten zou besparen. Nu wordt elk project ermee opgezadeld en bij grensoverschrijdingen ontstaan nieuwe problemen. Dan moet je compenseren door bouwprojectwijzigingen, stikstof 'verhandelen' (bij grote projecten via de overheid), of agrariërs uitkopen ... ook niet simpel. Nederland is langzamerhand ontregeld door regels. Project-tegenstanders of activisten hebben wetboeken vol handvaten en rechters zullen steeds vaker moeten oordelen dat we ons weer niet aan de zelfbedachte regels houden. Hopelijk komt er weer een tijd waarin we naar ieders tevredenheid en milieuverantwoord activiteiten kunnen uitvoeren.

Deel 3 van 'Overleven' is uit

Vorige maand verscheen het derde en laatste deel van Overleven, een historische roman over de strijd op zee tijdens WO II. Auteur en onderzoeker is historicus Ynskje Penning uit Haren. Overleven gaat over de lotgevallen van zeven Nederlandse mariniers, die verspreid raakten en overal ter wereld ingezet werden. Ynskje: "Eén van hen

was mijn vader, die geheime post vervoerde tussen de Nederlandse, Britse en Amerikaanse regeringen en ternauwernood de Slag om de Atlantische Oceaan overleefde. Overleven gaat over de voor ons vrijwel onbekende zeegechiedenis van marine, koopvaardij en visserij." Het boek is verkrijgbaar in de reguliere boekhandel.

3 voor 1

Brinkhorst 21, Haren
Tel. (050) 537 02 26

Vraag naar de voorwaarden.

Scan de QR code
en maak direct
een afspraak

Pearle
opticiens

**HANS JOLING
SCHILDERWERKEN**

Verwennen

Als je al meer dan 38 jaar in het vak zit, heb je bijna aan iedere straat in de regio Haren al eens schilderwerk verricht. Hans en de schilders hebben een schat aan ervaring en hun vak kent voor hen geen geheimen meer. En dat is nou precies waar u van kunt profiteren. Als u uw huis aan ons toevertrouwt, dan krijgt

u onze ruime ervaring en routine erbij.

De komende maanden gaan we weer veel woningen aan de binnenkant mooi maken. Wilt u uzelf ook eens verwennen? Laat Hans komen voor een vrijblijvend gesprek. Vraag naar de mooie winterkorting.

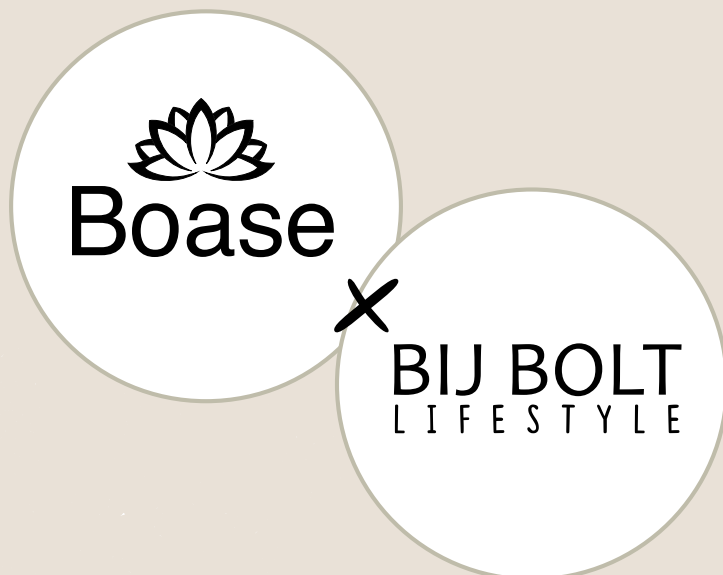
Felland Noord 6 F (050) 534 39 54
9753 TB Haren E info@hansjoling.nl
T (050) 534 99 90 www.hansjoling.nl

Hans & Ada Joling

beglazingen
schilderwerken
wandafwerking
hout- en
betonreparaties

UNIEKE SAMENWERKING!

Vanaf 15 november shop je bij Boase niet alleen damesmode, maar ook de prachtige lifestyle artikelen van Bij Bolt.

Van wijnen tot olijfolie en unieke interieurartikelen voor binnen én buiten.

Kom langs en laat je verrassen!

Vanaf 15 november 2022 | Kerkstraat 19 Haren | Boase.nl | BijBolt.nl

expert

BLACK FRIDAY!

ORANJE KORTING OP VEEL VAN SONOS! IN DE WINKEL EN OP EXPERT.NL

50"
127 cm

650.-
ORANJE KORTING

1549.-

899.-

SAMSUNG
Neo QLED 4K TV | QE50QN93BAT

- 50" (127 cm) 4K Neo QLED Smart-tv • Neo QLED-scherm - Prachtig zwart en sterk contrast • Antireflectie-scherm en Ultra Viewing Angle
- Object Tracking Sound - Het geluid beweegt mee met de actie
- Dolby Atmos voor spectaculair 3D-geluid

55"
140 cm

300.-
ORANJE KORTING

1399.-

1099.-

LG
OLED 4K TV | OLED55CS6LA

- 55" (140 cm) 4K OLED Smart-tv • Dolby Vision IQ & Dolby Atmos • Slimme beeldverbeteringen door de α9 Gen 5 AI-processor

SONOS
DRAADLOZE SMART SPEAKER | ONE SL

- De krachtige speaker voor muziek en meer - Brillant geluid voor iedere kamer • Stereogeluid met twee speakers • Vochtbestendig • Capacitive touchbediening • Streaming via de Sonos-app, AirPlay 2 en meer

189.-

149.-

Expert Hof

Haren | Rijksweg 216-220 | 050-5344927
Zuidlaren | Stationsweg 12 | 050-4091277
expert.nl/haren | expert.nl/zuidlaren

expert

